

Documents per a l'organització i la gestió dels centres

Projecte educatiu del centre. Curs 2016-
2017

03/05/2017

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Índex

Avaluació de centre	5
1 Aspectes generals	5
2 Les avaluacions externes dels centres educatius	5
3 L'autoavaluació dels centres educatius	7
3.1 Informació específica per als centres públics	8
3.2 Informació específica per a les escoles oficials d'idiomes	8
4 Normativa d'aplicació (avaluació de centre)	8
Convivència i clima escolar	8
1 Convivència i èxit escolar. Projecte de convivència	8
2 Protocols de centre per a la millora de la convivència	9
3 El centre educatiu acollidor	12
4 L'educació intercultural en un marc de diàleg i de convivència	14
5 Coeducació i promoció de la igualtat de gènere	15
6 Promoció de l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació	16
7 Normativa d'aplicació (convivència i clima escolar)	16
Documents de gestió del centre	17
1 Introducció	17
2 Les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC)	18
3 El projecte de direcció	20
4 La programació general anual	22
5 La memòria anual	23
6 Acords de coresponsabilitat	24
7 Normativa d'aplicació (documents de gestió del centre)	25
El tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic	26
1 Introducció	26

2 El projecte lingüístic	26
3 La participació en projectes i programes plurilingües	29
4 Els programes internacionals	29
5 Els suports lingüístics complementaris	30
6 Homologació del batxillerat i del baccalauréat francès (Batxibac) i altres programes lingüístics	30
7 L'atenció lingüística individualitzada en el primer ensenyament	30
8 L'atenció als alumnes de procedència estrangera	31
9 Normativa d'aplicació (el tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic)	32
 Innovació pedagògica	 32
1 La innovació pedagògica	32
2 Normativa d'aplicació (innovació pedagògica)	34
 Objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre	 34
1 Objectius prioritaris del sistema educatiu	34
2 El projecte educatiu de centre (PEC)	35
3 Normativa d'aplicació (objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre)	38
 Participació de la comunitat educativa	 41
1 La comunitat escolar	41
2 Escola i Família. Coresponsabilitat i èxit educatiu	42
2.1 Aplicació informàtica Escola i Família. Junts x l'Educació	43
2.2 Carta de compromís educatiu. Implicació i participació de les famílies en el procés escolar i educatiu dels fills i en el funcionament del centre	43
2.3 Participació dels pares i mares i de l'AMPA	44
3 La comunitat educativa	45
4 Projectes educatius territorials	45

5 Plans educatius d'entorn	46
6 Personal funcionari públic docent i/o inspector jubilat col·laborador amb els centres públics i serveis educatius	47
7 Normativa d'aplicació (participació de la comunitat educativa)	48
Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement	48
1 Introducció	48
2 El Pla TAC	48
2.1 L'aplicació telemàtica Pla TAC	49
2.1 Objectius	50
3 Aspectes organitzatius de les TAC en el centre	50
3.1 Comissió TAC del centre	50
3.2 La coordinació TAC del centre	51
4 Ús de dispositius mòbils en el centre	52
5 Normativa d'aplicació (tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement)	53

Avaluació de centre

1 Aspectes generals

L'avaluació és una eina per al coneixement i la millora constant del servei educatiu. Sens perjudici del caràcter reservat de les dades que se n'obtenen, el conjunt d'actuacions d'avaluació han de proporcionar un coneixement aprofundit i interrelacionat de la realitat educativa als agents que intervenen en la seva millora. L'avaluació ha de permetre relacionar els resultats amb els processos d'ensenyament i aprenentatge, la gestió dels recursos i els objectius que el centre es proposa, d'acord amb les característiques del context en què es desenvolupa l'acció educativa. L'avaluació ha de ser especialment útil per prendre decisions que contribueixin a incrementar la qualitat educativa que reben els alumnes.

El pla d'avaluació del Departament d'Ensenyament, d'acord amb el [títol XI](#) de la Llei d'educació, inclou la planificació i l'aplicació de tota l'activitat avaluadora des d'una perspectiva que integra l'avaluació interna i l'avaluació externa.

Les modalitats d'avaluació que ha determinat el Departament d'Ensenyament són les següents:

- Les avaluacions generals del sistema educatiu i de l'Administració educativa.
- Les avaluacions censals i diagnòstiques de les competències bàsiques assolides pels alumnes, que correspon desenvolupar al Consell Superior d'Avaluació.
- Les avaluacions de centres i de serveis educatius, que correspon efectuar a la Inspecció d'Educació.
- Les avaluacions de l'exercici docent i de la funció directiva, que es desenvolupa per part de la Inspecció amb la col·laboració dels directius dels centres.
- L'autoavaluació dels centres educatius sostinguts amb fons públics per tal de deduir-ne les actuacions de millora que cal implementar.

2 Les avaluacions externes dels centres educatius

El Consell Superior d'Avaluació duu a terme una prova d'avaluació externa als alumnes de sisè curs d'educació primària i de quart curs d'ESO. Aquesta prova és una activitat educativa i, com a tal, té caràcter obligatori, atès que està configurada com un deure dels alumnes, d'acord amb l'[article 22.1.b](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. Tots els alumnes que cursen aquests nivells educatius, excepte aquells que siguin declarats exempts segons la convocatòria de la prova, tenen l'obligació de fer-la.

Les proves de sisè de primària i de quart d'ESO constitueixen una de les línies de millora de l'educació a Catalunya. D'una banda, el Departament d'Ensenyament disposa de més informació sobre la situació global a Catalunya; de l'altra, cada centre pot valorar els seus resultats i establir mesures de millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge.

Els resultats de les proves proporcionen una informació valuosa als centres i a les famílies en relació amb el nivell competencial assolit per cada alumne, i faciliten la transició entre etapes, afavorint el disseny d'estratègies pedagògiques i d'intervencions més personalitzades, especialment en el pas entre l'educació primària i l'ESO. Els centres han d'informar els pares o tutors legals dels resultats de la prova assolits per tots els alumnes que cursen sisè curs d'educació primària o quart curs d'ESO. A més, cada centre ha d'utilitzar aquesta informació per identificar i aplicar les millores oportunes en el marc d'autonomia que permet la Llei d'educació.

En el cas dels alumnes que no puguin fer la prova en els dies establerts, el centre ha d'adoptar les mesures necessàries que permetin assegurar el compliment de les finalitats de la prova següents:

- Identificar el grau d'assoliment de les competències i coneixements bàsics de cada alumne i integrar aquesta informació dins dels processos d'avaluació de l'alumne en acabar l'etapa.
- Informar els pares o tutors legals dels resultats que han obtingut els seus fills, mitjançant un informe d'assoliment de les competències. Una còpia d'aquest informe ha d'estar a disposició de la Inspecció d'Educació.

Els directors dels centres educatius han de col·laborar amb el Consell Superior d'Avaluació per tal que les avaluacions externes, que avaluen el rendiment del sistema educatiu, es desenvolupin cada any en les millors condicions possibles. La Inspecció d'Educació presideix les comissions territorials i coordina les actuacions a cada territori.

Pel que fa a l'avaluació de centres i de serveis educatius, la Inspecció d'Educació ha desenvolupat tres estratègies que són complementàries:

- a. El sistema d'indicadors de centre (SIC), que té una doble finalitat: proporcionar informació útil als centres educatius per a la seva millora i facilitar informació a la Inspecció per desenvolupar la seva funció avaluadora.
- b. L'avaluació periòdica de centre (AVAC), que té en compte els rendiments educatius i les avaluacions externes dels alumnes, i també dades sobre el context socioeducatiu, les condicions d'equitat, la pràctica inclusiva i els indicadors de progrés del mateix centre.
Aquesta avaluació ha de tenir efectes sobre l'exercici de la funció directiva i l'avaluació de l'exercici de la funció docent.
- c. L'avaluació global diagnòstica (AGD).

El sistema d'indicadors de centre, format per un conjunt seleccionat de dades que tenen caràcter sintètic i faciliten informació mesurable d'un conjunt acotat de variables educatives, s'actualitza cada curs escolar i permet analitzar l'evolució del centre i la d'altres centres amb característiques similars, per poder fer valoracions comparatives.

Aquests indicadors de centre inclouen informació de context, de resultats, de processos i de recursos. Entre els indicadors de resultats, s'inclouen els de les proves d'avaluació externa (de sisè de primària i de quart d'ESO) i els de les proves diagnòstiques que s'apliquen als centres en altres cursos de primària i d'ESO.

La informació referida a aquest conjunt de variables ha de servir per:

- millorar els processos d'ensenyament i aprenentatge i els resultats acadèmics dels alumnes;
- retre comptes a la comunitat educativa a través del consell escolar de centre i a l'Administració educativa;
- aportar informació per a l'avaluació de la funció docent i l'avaluació de la funció directiva;
- aportar informació al Departament per orientar les polítiques educatives.

Amb l'aplicació d'aquests indicadors, cada curs es disposa d'informació acumulada (històrica dels darrers cinc cursos), que permet valorar si les millores són consistents.

Correspon a la Inspecció d'Educació fer periòdicament una valoració de l'assoliment dels objectius establerts per cada centre educatiu i de la millora dels resultats, a partir de l'anàlisi dels indicadors de centre que es refereixen als rendiments educatius i a les avaluacions externes. En aquesta valoració es té en compte l'autoavaluació del centre i la informació proporcionada per altres indicadors definits pel centre, i també el context. Aquesta valoració es concreta en l'avaluació anual de centres (AVAC), que reconeix a cada centre un determinat nivell d'eficiència segons el grau d'assoliment dels objectius i l'evolució en la millora dels resultats del centre, en relació amb la mitjana d'altres centres de la mateixa tipologia.

En el curs 2016-2017, la valoració global del centre podrà tenir els efectes corresponents, en el procediment per a l'obtenció de crèdits, en el reconeixement dels estadis als professors dels centres educatius públics que hagin mostrat un determinat nivell d'implicació en la millora dels resultats del centre.

L'avaluació global diagnòstica (AGD) serveix per avaluar el centre en el seu conjunt, tot i que no implica l'avaluació detallada de tots els aspectes. Aquesta avaluació proporciona una visió panoràmica del centre. Es podrà aplicar en els centres públics o concertats que es determini.

3 L'autoavaluació dels centres educatius

En el marc de l'autonomia que estableix la [Llei d'educació](#) de Catalunya i el [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, que desplega aquest aspecte, els centres educatius que presten el Servei d'Educació de Catalunya han d'avançar en l'elaboració del seu projecte educatiu i assolir un major grau d'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió. Les eines per fer-ho possible són els diferents documents de planificació (PEC, projecte de direcció, programació general anual i memòria anual de centre). Per altra part, és indispensable l'autoavaluació i la rendició de comptes.

L'autoavaluació implica que cada curs escolar hi hagi un pla concret amb objectius assolibles i mesurables amb indicadors del mateix centre. En finalitzar el curs cal també que es pugui analitzar, mesurar i valorar l'assoliment de les fites que, inspirades en el projecte educatiu de centre i concretades per quatre cursos en el projecte de direcció, i

encara més detallades en cada programació general anual, marquin el camí que han de seguir tots els professionals del centre.

L'autoavaluació ha de permetre, a l'equip directiu i al claustre, mesurar i valorar els resultats en funció del context i dels recursos de què es disposa i reflexionar sobre l'eficiència del centre. Cal remarcar que alguns dels indicadors del sistema d'indicadors de centre (SIC) són fonamentals per a aquest propòsit. Tanmateix, el centre ha d'establir els seus indicadors per a aquells objectius que el singularitzen.

3.1 Informació específica per als centres públics

L'autoavaluació del centre ha de servir també per veure com ha evolucionat el centre al llarg dels quatre cursos escolars d'exercici de la direcció i quin ha estat el nivell d'eficàcia de qui l'ha dirigit. Per això, en l'avaluació que s'ha de fer al final del mandat del director o directora, es considera la informació que aporta l'autoavaluació com un element més que ha prendre en consideració la Inspecció.

3.2 Informació específica per a les escoles oficials d'idiomes

En aplicació de l'[article 55.2](#) i següents del Decret 102/2010, d'autonomia dels centres educatius, les escoles oficials d'idiomes han de dur a terme activitats relatives al seu projecte d'avaluació interna, que s'han de centrar especialment a analitzar els resultats de les proves de certificats, a fi d'emprendre accions de millora del procés d'ensenyament i aprenentatge. A més, han de fer les corresponents activitats d'avaluació interna en l'àmbit de la gestió i de l'organització.

4 Normativa d'aplicació (avaluació de centre)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
- [Ordre ENS/330/2014](#), de 6 de novembre, del procediment de promoció docent per estadis (DOGC núm. 6749, de 13.11.2014)

Convivència i clima escolar

1 Convivència i èxit escolar. Projecte de convivència

L'[article 30.2](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, exposa que tots els membres de la comunitat escolar tenen el dret a convida en un bon clima escolar i el deure de facilitar-lo amb la seva actitud i conducta en tot moment i en tots els àmbits de l'activitat del centre. En aquest sentit, el [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius disposa, a l'article 23, que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència.

D'altra banda, la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació, estableix que tots els centres han d'elaborar un pla de convivència en el marc del seu projecte educatiu.

El Projecte de convivència és un document que reflecteix les accions que el centre, en aplicació del projecte educatiu i del projecte de direcció vigent, desenvolupa per capacitar tots els alumnes i la resta de la comunitat educativa en les bases que han de permetre l'èxit personal i social i la gestió positiva de conflictes. Aquestes accions poden anar adreçades a la millora del clima a l'aula, al centre o a l'entorn.

El Projecte de convivència és un document dinàmic. La seva elaboració no respon a terminis concrets sinó a la necessitat que es percep col·lectivament amb tota la comunitat educativa.

Són nombroses les pràctiques reeixides, en matèria de convivència, que els centres de Catalunya han anat desenvolupant de manera individual o amb el suport de programes existents.

Per facilitar l'elaboració del Projecte de convivència, el Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres una aplicació informàtica amb instruments de diagnòstic, orientacions i recursos. Aquesta aplicació respon a un plantejament global i integral de la convivència mitjançant tres àmbits d'actuació: l'aula, el centre i l'entorn, amb l'objectiu donar continuïtat i coherència educativa a les diverses accions.

D'altra banda, tenint en compte la complexitat dels elements que intervenen en la convivència, l'aplicació delimita l'acció a 16 temes, que responen a tres nivells d'intervenció: valors i actituds, resolució de conflictes i organització de centre.

Els centres públics tenen disponible l'aplicació informàtica al [Portal de centre](#).

Els centres privats, els de titularitat d'altres departaments o els de titularitat municipal tenen disponible l'aplicació informàtica al [Portal de centre d'altres titularitats](#).

2 Protocols de centre per a la millora de la convivència

L'[article 7](#) de la Llei 12/2009, d'educació, estableix que tots els membres de la comunitat escolar tenen el dret a una bona convivència i el deure de facilitar-la.

D'acord amb l'[article 33.2](#) de l'esmentada Llei, cal posar a disposició dels centres els mitjans necessaris per atendre les situacions de risc d'assetjament escolar.

D'altra banda, l'article 19 del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, insta els centres educatius a incorporar mesures per a la promoció de la convivència i dels mecanismes de mediació, així com la definició de les irregularitats en

què poden incórrer els alumnes i l'establiment de les mesures correctores d'aquestes irregularitats.

Els centres educatius han de disposar de protocols de centre per a la millora de la convivència, que han de ser aprovats pel consell escolar. Els centres educatius poden adaptar a la seva realitat i necessitats específiques els protocols per a la millora de la convivència del Departament d'Ensenyament. Les mesures i actuacions que se'n derivin s'han d'incorporar en la programació general anual, en les NOFC o en els documents de gestió del centre que es considerin oportuns.

Els protocols per a la millora de la convivència del Departament d'Ensenyament són els següents:

- [Protocol de detecció i intervenció en cas de conflicte greu amb l'alumnat](#)
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals](#)
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront el ciberassetjament entre iguals](#)
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i de discriminació](#)

En col·laboració amb altres departaments, també s'han elaborat els protocols següents per a la millora de la convivència:

- [Protocol d'actuació entre els departaments de Benestar Social i Família i d'Ensenyament de detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu](#)
- [Protocol de detecció i intervenció enfront dels NGJOV \(Nous Grups de Joves Organitzats i Violents\)](#)
- [Protocol d'actuació entre el Departament de Benestar Social i Família i el Departament d'Ensenyament de l'Administració de la Generalitat de Catalunya per garantir una intervenció coordinada en situacions de conflicte, assetjament escolar o comissió d'una infracció penal denunciada en les quals estiguin implicats menors de catorze anys](#)

Els centres públics tenen disponibles els protocols per a la millora de la convivència al [Portal de centre](#).

Els centres privats, els de titularitat d'altres departaments o els de titularitat municipal tenen disponibles els protocols per a la millora de la convivència al [Portal de centre d'altres titularitats](#).

Els protocols de centre per a la millora de la convivència han de preveure els nivells d'actuació següents:

Àmbit preventiu

En la part preventiva aquests protocols han de recollir el conjunt d'actuacions que el centre porta a terme per desenvolupar els valors i actituds que contribueixen a crear un bon clima escolar i a capacitar tots els alumnes i la comunitat educativa en el foment de

la convivència. Les actuacions i mesures recollides en aquest nivell han d'estar orientades a evitar que es produeixin conductes determinades, greument perjudicials per a la convivència.

Els protocols per a la millora de la convivència del Departament d'Ensenyament ofereixen actuacions, estratègies i recursos que els centres educatius poden adaptar segons la seva realitat i necessitats específiques.

Àmbit de detecció i valoració

Els protocols han d'incloure aquells indicadors que permetin, a qualsevol membre de la comunitat educativa, detectar conductes o situacions greument perjudicials per a la convivència. A més, han de recollir els mecanismes de valoració que confirmin o descartin qualsevol sospita de conducta o situació greument perjudicial.

Els protocols per a la millora de la convivència del Departament d'Ensenyament inclouen els indicadors específics que el centre ha de recollir en els protocols de centre per a la millora de la convivència, i que pot completar si ho considera oportú.

Àmbit de notificació o derivació

Els protocols han d'incloure també els mecanismes de notificació o derivació a les instàncies administratives pertinents. Davant de conductes o situacions greument perjudicials per a la convivència els centres educatius han de:

- a. comunicar a la Inspecció d'Educació qualsevol cas d'assetjament, ciberassetjament, d'odi i discriminació, conflicte greu, possible maltractament infantil i adolescent o abús sexual, pertinença o captació d'algun alumne per part de nous grups de joves organitzats i violents (NGJOV) o altres grups amb conductes radicalitzades i violentes, així com qualsevol altra conducta o situació greument perjudicial per a la convivència;
- b. notificar als serveis territorials o al Consorci d'Educació de Barcelona els casos de maltractament infantil i adolescent o abús sexual comesos per personal docent, professionals d'atenció educativa, personal d'administració i serveis o altres professionals que intervinguin en l'àmbit escolar. També cal comunicar a aquestes instàncies la possible pertinença o captació d'un alumne per part de nous grups de joves organitzats i violents (NGJOV) o altres grups amb conductes radicalitzades i violentes;
- c. notificar a la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) els casos de maltractament infantil i adolescent o abús sexual quan es tingui coneixement d'un possible desamparament de l'infant o adolescent, o bé calgui dur a terme accions protectores de forma immediata;
- d. posar en coneixement del Ministeri Fiscal i/o policia de proximitat qualsevol fet que pugui ser constitutiu de delicte o falta perseguible penalment comès per qualsevol persona de la comunitat educativa en el centre o en relació directa amb la seva activitat.

Així mateix, cal comunicar sempre als serveis socials bàsics qualsevol situació de risc o desemparament d'un infant o adolescent.

Nivell d'intervenció

Aquests protocols han d'incloure així mateix les mesures educatives que es duren a terme davant les faltes o conductes greument perjudicials per a la convivència, per la qual cosa, cal que prevegin:

- les mesures correctores i sancionadores, d'acord amb les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC);
- les actuacions educatives i reparadores adreçades a tots els alumnes, tant als implicats en un conflicte (alumnes agressors i alumnes agredits) com a la resta del grup classe (alumnes observadors);
- les mesures d'informació, suport i orientació a les famílies.

Els protocols per a la millora de la convivència publicats pel Departament d'Ensenyament ofereixen actuacions, estratègies i recursos d'intervenció que els centres educatius poden adaptar segons la seva realitat i necessitats específiques.

Cada centre ha de gestionar les situacions potencialment conflictives tenint en compte els criteris pedagògics del seu projecte educatiu i en el marc de la normativa vigent. Pot comptar també amb l'assessorament dels professionals dels serveis educatius i, si escau, de la Inspecció d'Educació. En els casos particularment complexos o que no es puguin resoldre pels canals ordinaris, qualsevol membre de la comunitat educativa pot adreçar-se a la Unitat de Suport a la Convivència Escolar del Departament d'Ensenyament (telèfon 935 516 968 i adreça electrònica info.ensenyament@gencat.cat), que ofereix assessorament telefònic i també presencial en el cas que els serveis territorials ho considerin necessari.

3 El centre educatiu acollidor

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre posa en funcionament per guiar la incorporació òptima dels nous membres de la comunitat educativa en la vida i la cultura quotidianes. En aquest sentit l'acollida no ha de ser entesa com un fet puntual, sinó com un procés continu al llarg de tota l'etapa escolar.

Com es recull al document [De l'escola inclusiva al sistema inclusiu. Una escola per a tothom, un projecte per a cadascú](#) (Departament d'Ensenyament, desembre 2015), el desenvolupament de polítiques inclusives en els centres parteix del desenvolupament d'una escola per a tots i totes, que organitzi de manera adequada els recursos per garantir l'atenció a la diversitat des de projectes educatius que considerin l'acollida i la participació dels alumnes i les famílies, i en els quals es planifiquin les mesures i els suports minimitzant les barreres d'accés amb què es podria trobar qualsevol alumne.

Per crear cultures inclusives és imprescindible un diàleg, permanent i renovat dins l'escola i amb l'entorn, amb la voluntat de promoure una comunitat educativa acollidora i col·laboradora, i que valora tots i cadascun dels alumnes, a la vegada que crea al seu

voltant altes expectatives d'èxit.

Els processos d'acollida mereixen una atenció especial dins el projecte de convivència del centre, perquè afavoreixen l'enriquiment de tots els membres del centre: es relacionen, es coneixen, creen vincles i progressen plegats.

L'arribada de famílies d'alumnes amb necessitats educatives especials, de famílies nouvingudes i d'altres en risc d'exclusió social, conjuntament amb la gran mobilitat d'alumnes en els centres, han posat en evidència, també, la importància dels processos d'acollida. Aquests processos d'acollida han d'anar adreçats, per tant, a tots els alumnes, a les famílies, als docents ([article 77](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació) i al personal d'administració i serveis, fent una atenció especial a les persones més vulnerables de qualsevol d'aquests col·lectius.

Cal remarcar que és imprescindible tenir en compte l'aspecte emocional de l'acollida inicial, especialment en el cas dels alumnes amb necessitats educatives tan especials com específiques, per evitar el possible xoc emocional que suposa l'arribada a un entorn de relació i d'aprenentatge completament nou.

D'altra banda, d'acord amb l'[article 2](#) del títol preliminar de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, els processos d'acollida s'han de regir pels principis de la igualtat d'oportunitats i la integració de tots els col·lectius. Així mateix, d'acord amb els articles [10](#) i [81](#) de la mateixa Llei, els centres han de proporcionar una acollida personalitzada als alumnes nouvinguts.

El projecte lingüístic ha de preveure aquells aspectes d'acollida que serveixin per promoure l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana com a instrument de comunicació en un context multilingüe i on es pot establir un tractament de les llengües que doni resposta a la situació sociolingüística dels alumnes. El reconeixement d'aquest context multilingüe garanteix la igualtat d'oportunitats i el respecte a la diversitat lingüística i cultural i la cohesió social.

La programació general anual del centre ha d'incloure les actuacions d'acollida per a tots els membres de la comunitat escolar, i també aquells processos d'acollida que es facin en col·laboració amb l'entorn.

L'acció tutorial dels equips de centre ha de garantir la planificació de l'orientació educativa entre etapes i l'acompanyament educatiu dels processos d'acollida i d'integració escolar i social de tots els alumnes.

El Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres eines i recursos per facilitar els processos d'acollida:

- Aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència: Acollida
- Aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte Escola i Família. Junts x l'Educació: Acollida per a les famílies

Els centres públics tenen disponible les aplicacions informàtiques dels projectes educatius al [Portal de centre](#).

Els centres privats, els de titularitat d'altres departaments o els de titularitat municipal

tenen disponible les aplicacions informàtiques dels projectes educatius al [Portal de centre d'altres titularitats](#).

4 L'educació intercultural en un marc de diàleg i de convivència

L'[educació intercultural](#) és una resposta pedagògica a l'exigència de preparar els ciutadans perquè puguin desenvolupar-se en una societat plural i democràtica. Té com a finalitat última la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones en un marc de valors compartits per a la convivència. L'educació intercultural promou espais d'inclusió que es basen en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conèixer en una mateixa comunitat. També promou l'ús de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe, en el marc del respecte a la diversitat lingüística i cultural, com un element de cohesió i d'igualtat d'oportunitats.

L'assoliment d'aquest objectiu es veu afavorit si el centre educatiu:

- desenvolupa la consciència d'igualtat;
- promou el respecte a la diversitat;
- potencia la cultura del diàleg i la convivència;
- acompanya en el procés de construcció de personalitats madures amb una identitat múltiple amb arrels i sentit de pertinença al territori on viuen;
- respecta la diversitat cultural en totes les seves formes i, per tant, permet l'ús de vestuari o elements simbòlics, ja siguin de caràcter cultural, religiós o identitari, sempre que no impossibilitin la realització de totes les activitats curriculars, la comunicació interpersonal, la identificació personal i la seguretat personal o la dels altres, o que trenquin de manera ostentosa les normes cíviques.

Aquest respecte, però, no ha de permetre tolerar els símbols que exalten la xenofòbia o el racisme, o que promouen qualsevol tipus de violència.

La [Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya](#), editada pel Departament de Governació i Relacions Institucionals i pel Departament d'Ensenyament, ofereix orientacions, recursos i bones pràctiques per gestionar la diversitat religiosa en els centres educatius. També hi recull els principis bàsics d'actuació, la normativa relacionada i unes fitxes sobre els aspectes més rellevants de les confessions religioses presents a Catalunya.

D'altra banda, el Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres eines i recursos per treballar l'educació intercultural:

- L'àmbit de Projectes del web de la XTEC, en què hi ha un apartat d'[interculturalitat](#) que recull propostes formatives, educatives i recursos.
- L'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència: Educació intercultural. Els centres públics tenen disponible aquesta aplicació informàtica al [Portal de centre](#). Els centres privats, els de titularitat d'altres departaments o els de

titularitat municipal tenen disponible aquesta aplicació al [Portal de centre d'altres titularitats](#).

5 Coeducació i promoció de la igualtat de gènere

Els centres educatius han de promoure la igualtat d'oportunitats dels alumnes; incorporar la perspectiva de gènere a l'acció educativa; prevenir i gestionar comportaments i actituds discriminatoris per raó de gènere, i potenciar-ne el reconeixement, la cooperació i el respecte mutu. Aquests objectius queden recollits en el [Pla per a la igualtat de gènere del sistema educatiu](#), aprovat pel Govern el 20 de gener de 2015.

Aquests principis han d'informar el projecte educatiu del centre, amb la incidència corresponent en les programacions d'aula i en les activitats educatives.

En el procés educatiu, els centres han de garantir especialment:

- la promoció d'un llenguatge verbal i gràfic que tracti equitativament ambdós sexes;
- l'ús no sexista dels espais educatius del centre;
- la utilització de llibres de text i materials didàctics i curriculars que promoguin un tracte no sexista;
- la incorporació als continguts curriculars de la perspectiva de gènere, dels sabers de les dones al llarg de la història i de les tasques de cura envers les persones i els espais indistintament per part d'ambdós sexes;
- l'orientació professional i acadèmica no estereotipada i sense discriminacions sexuals ni socials;
 - la constitució d'un entorn amable perquè tant els alumnes com els professors puguin viure d'un manera natural l'orientació sexual i la identitat de gènere;
 - la potenciació d'una educació afectiva que afavoreixi la construcció d'una sexualitat positiva i saludable.
- La gestió positiva de situacions de conflicte vinculades a comportaments i actituds de caràcter sexista o per motiu d'identitat de gènere o d'orientació afectivosexual.

Els consells escolars de cada centre han de designar una persona d'entre els membres per impulsar mesures educatives que fomentin la igualtat real i efectiva entre homes i dones, d'acord amb el que s'estableix en l'[article 126.2](#) de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació. El Departament d'Ensenyament proporciona accions de formació a les persones designades, perquè puguin desenvolupar les seves funcions en condicions òptimes. La constitució al centre d'una comissió de coeducació, polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats poden afavorir la implementació d'actuacions coeducatives i la implicació de la comunitat educativa.

El Departament d'Ensenyament impulsa accions formatives adreçades a tots els professors i programes de coeducació, disponibles al [web de la XTEC](#).

També hi ha eines i recursos per treballar la coeducació per elaborar el projecte de convivència a l'aplicació informàtica [Coeducació](#).

6 Promoció de l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació

Promoure l'equitat en un centre educatiu és afavorir la igualtat d'oportunitats per desenvolupar plenament les potencialitats de cada infant o jove i reduir el risc de qualsevol tipus de marginació i exclusió. Amb aquest objectiu, cal que els centres creïn les condicions que facin possible que tothom accedeixi a una educació de qualitat. Això es pot aconseguir si el centre està especialment atent als aspectes següents:

- Detectar les necessitats específiques dels alumnes (físiques, cognitives, afectives i relacionals, i socials), preveure'n la tutoria adequada i vetllar pels aspectes afectius, emocionals i relacionals, fent un èmfasi especial en els alumnes més vulnerables o amb risc d'exclusió.
- Adoptar mesures preventives respecte a l'absentisme escolar i fer-ne un seguiment acurat. Aquestes mesures poden fer referència tant a les estratègies del centre per acollir els alumnes amb dificultats o amb risc d'exclusió, com a les expectatives dels professors envers aquests alumnes i a la capacitat del centre d'activar accions positives. Aquestes mesures normalment seran fruit d'un treball coordinat entre els responsables del centre i els agents de l'entorn implicats.
- Fomentar la integració escolar i social de tots els alumnes i de les famílies.
- Col·laborar amb els agents i entitats educatives de l'entorn per promoure la participació i l'arrelament al territori.
- Promoure i col·laborar en projectes educatius d'àmbit comunitari per millorar la continuïtat i la coherència entre l'educació formal, no formal i informal, i la integració i la cohesió social.

El Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres eines i recursos per promoure l'equitat, mitjançant una aplicació informàtica, per elaborar el projecte de convivència: [Inclusió](#) i [Absentisme](#).

Els centres públics tenen disponible l'aplicació informàtica al [Portal de centre](#).

Els centres privats, els de titularitat d'altres departaments o els de titularitat municipal tenen disponible l'aplicació informàtica al [Portal de centre d'altres titularitats](#).

7 Normativa d'aplicació (convivència i clima escolar)

- [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4.5.2006).
- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009).
- [Llei 14/2010](#), del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (DOGC núm. 5641, de 2.6.2010).

- [Llei 11/2014](#), del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia (DOGC núm. 6730, de 17.10.2014).
- [Llei 17/2015](#), de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes (DOGC núm. 6919, de 23.07.2015).
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010).
- [Decret 155/2010](#), de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent (DOGC núm. 5753, d'11.11.2010).

Documents de gestió del centre

1 Introducció

La [Llei 12/2009](#), de 10 de juliol, d'educació i el seu desplegament normatiu (el [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost d'autonomia dels centres educatius, el [Decret 155/2010](#), de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent, i el [Decret 39/2014](#), de 25 de març, pel qual es regulen els procediments per definir el perfil i la provisió dels llocs de treball docents) situen la presa de decisions en el centre educatiu, com a element nuclear del sistema educatiu.

L'exercici de l'autonomia dels centres, en el marc dels principis rectors del sistema i orientada a l'èxit i l'excel·lència educatives, requereix d'instruments operatius que permetin l'organització i la gestió del centre a fi d'assolir els objectius definits en el projecte educatiu i retre comptes davant la comunitat i l'administració educatives.

La legislació vigent preveu que tots els centres elaborin els seus documents de gestió, com a eines eficaces que els han de permetre un exercici responsable de l'autonomia reconeguda. Aquests documents són els següents:

- El projecte educatiu del centre
- Les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC)
- El projecte de direcció
- La programació general i la memòria anuals

En el cas dels centres públics, el projecte de direcció és la concreció del projecte educatiu per al període de mandat dels directors.

Així mateix, per possibilitar el compliment dels articles 2 (h, j), 52, 57, 58, 59, 61 i 104.j de la Llei 12/2009, que fan referència a la competència digital, així com els nous decrets de currículum, i atès que la governança de les tecnologies en els centres educatius inclou una multiplicitat d'aspectes (organitzatius, pedagògics i formatius), es fa necessària la referència a l'organització i als usos de les tecnologies digitals en el projecte educatiu del centre, i també al projecte de direcció. El Pla TAC és l'instrument que en facilita la planificació. Vegeu el document "Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement".

Els centres, en l'exercici de la seva autonomia, han de preveure els mecanismes oportuns per garantir la difusió del contingut d'aquests documents a la comunitat escolar, en el marc del pla de comunicació del centre.

2 Les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC)

El projecte educatiu de centre (PEC) és l'element vertebrador del centre i de la seva activitat i, per tant, en determina l'organització, la gestió i el funcionament.

Correspon al centre educatiu determinar l'estructura organitzativa pròpia d'acord amb els objectius i criteris del seu projecte educatiu. L'organització no és una finalitat en si mateixa, sinó un instrument per desenvolupar i fer possible el projecte educatiu i, en últim terme, assolir l'èxit educatiu.

El projecte educatiu del centre (PEC) és l'element vertebrador del centre i de l'activitat i, per tant, en determina l'organització, la gestió i el funcionament.

Correspon al centre educatiu determinar l'estructura organitzativa pròpia d'acord amb els objectius i criteris del projecte educatiu. L'organització no és una finalitat en si mateixa, sinó un instrument per desenvolupar i fer possible el projecte educatiu i, en últim terme, assolir l'èxit educatiu.

Els centres educatius han d'elaborar les normes d'organització i funcionament (NOFC), d'acord amb el que estableix el [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius.

Les NOFC han de contenir elements relacionats amb l'estructura organitzativa del centre, com per exemple:

- a. Criteris organitzatius dels centres públics:
 - Estructura organitzativa de govern i de coordinació
 - Criteris específics organitzatius
 - Les competències i la composició dels òrgans de govern i de coordinació
 - Les funcions de govern o de gestió dels òrgans unipersonals de direcció addicionals
 - El nombre d'òrgans unipersonals addicionals de direcció
 - Concreció de funcions del o de la cap d'estudis
 - Finalitats addicionals de la coordinació docent
 - Formalització dels encàrrecs de funcions de la direcció
- b. Criteris organitzatius dels centres concertats:
 - Les funcions atribuïdes al claustre
 - L'estructura i les funcions dels òrgans de coordinació docent i de tutoria
- c. Criteris i mecanismes pedagògics:
 - Concreció de l'organització pedagògica
 - Criteris per a l'organització dels grups d'alumnes
 - Criteris per a la formació dels equips docents

- Mecanismes de coordinació docent
- Criteris per a l'atenció a la diversitat
- Mecanismes per garantir la globalitat de l'acció educativa
- Mecanismes d'acció tutorial
- Mecanismes que han d'afavorir i facilitar el treball en equip del personal del centre

d. Procediments:

- Formulació, aprovació, revisió i actualització del PEC
- Rendició de comptes al consell escolar amb relació a la gestió del projecte educatiu
- Aplicació dels acords de coresponsabilitat
- Procediment per cobrir les vacants del consell escolar
- Intervenció del claustre en la formulació de les NOFC
- Determinació de la manera d'adequar les NOFC dels centres de nova creació per fusió d'altres centres públics

e. Altres elements de l'organització i el funcionament:

- La composició i el reglament del consell escolar
- Garantia en els centres incomplets de la composició de representants de professors, mares i pares en el consell escolar
- Establiment de comissions d'estudi i informació en el si del consell escolar i delimitació dels àmbits d'actuació i de les seves funcions
- Establiment de comissions de treball en el si del claustre de professors i delimitació dels àmbits d'actuació i de les seves funcions
- Establiment de funcions i règim de funcionament i de reunions del consell de direcció
- Funció de secretari o secretària en altres òrgans col·legiats, a més del consell escolar i del claustre

Així mateix, les NOFC han de regular aspectes relacionats amb la participació de la comunitat escolar en la vida del centre:

- a. Concrecions sobre la participació en el centre de la comunitat escolar (alumnes, professors i famílies) i mecanismes de publicitat necessaris perquè les famílies puguin exercir el dret a ser informades.
- b. Concreció de la participació d'altres professionals d'atenció educativa en el claustre.

D'altra banda, les NOFC han de concretar les normes de convivència del centre i l'aplicació de mesures per a la promoció de la convivència i dels mecanismes de mediació, la definició de les faltes lleus dels alumnes i l'establiment de mesures correctores i sancionadores que, sempre que sigui concordant, han d'incloure alguna activitat d'utilitat social per al centre o repercutir en la millora del procés educatiu de

l'alumne afectat i de la resta d'alumnes.

Entre les normes de convivència és necessari incorporar la regulació de l'ús dels telèfons intel·ligents i d'altres dispositius mòbils al centre, seguint les orientacions del Consell Escolar de Catalunya del document "Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement".

Per últim, les NOFC poden regular altres aspectes, com:

- a. Determinar òrgans i procediments de participació de la comunitat educativa en el funcionament del centre.
- b. Regular la constitució d'altres agrupacions que poden constituir els alumnes, a banda de les associacions d'alumnes.
- c. En els centres públics, atribuir al claustre de professors, en el marc de l'ordenament vigent, altres funcions addicionals a les fixades legalment.
- d. En els centres privats concertats, atribuir al director o directora, en el marc de l'ordenament vigent, altres funcions addicionals a les previstes legalment.

Els projectes i programes d'innovació que el centre desenvolupa, entesos com a motors de canvi i de millora de la qualitat, han de quedar recollits en les normes d'organització i funcionament, específicament, les concrecions organitzatives i els processos que es duran a terme per possibilitar l'aplicació, la implementació, el seguiment i l'avaluació corresponents.

El director o directora del centre públic o el o la titular del centre privat impulsa l'elaboració de les NOFC, amb la participació del claustre, i de les successives adequacions d'acord amb les necessitats del projecte educatiu del centre; les aprova –prèvia consulta preceptiva al consell escolar–, i vetlla perquè s'apliquin.

3 El projecte de direcció

El projecte de direcció és un instrument essencial de l'autonomia dels centres educatius perquè ordena el desplegament i l'aplicació del projecte educatiu per al període de mandat de la direcció del centre, en concreta l'estructura organitzativa i n'inclou uns indicadors, derivats del que estableix el projecte educatiu del centre, que han de servir per avaluar l'exercici de la direcció ([art. 23.1](#) del Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent).

D'acord amb la normativa vigent, el nomenament del director o directora seleccionat per la comissió corresponent comporta l'aprovació del projecte de direcció que ha presentat el candidat i, en aplicació de l'[article 144](#) de la Llei 12/2009, de 10 de juliol,

d'educació, un cop nomenat, la implementació del projecte de direcció, que orienta i vincula l'acció del conjunt d'òrgans de govern unipersonals i col·legiats del centre.

Així mateix, el projecte de direcció defineix el marc en el qual el director o directora exerceix les funcions, en un context de lideratge distribuït per l'enfortiment institucional dels centres educatius ([art.142.3](#) de la Llei 12/2009, d'educació).

El projecte de direcció ha d'establir les línies d'actuació prioritàries que s'han de desenvolupar durant el període de mandat i, si escau, ha de formular propostes en relació amb l'adaptació o modificació, total o parcial, del projecte educatiu ([art.31](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, i [art.24](#) del Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent).

D'acord amb l'[article 144](#) de la Llei 12/2009, d'educació; l'[article 31](#) del Decret 102/2010, d'autonomia dels centres educatius, i els [articles 23,24 i 25](#) del Decret 155/2010, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent, el projecte de direcció ha de:

- precisar els objectius que cal assolir en l'àmbit pedagògic i convivencial, vinculats a la millora dels resultats educatius, a partir d'una diagnosi actualitzada i contextualitzada del centre;
- establir les línies d'actuació prioritàries d'aplicació del projecte educatiu que s'han de desenvolupar durant el període de direcció;
- concretar els plantejaments educatius que tingui incorporats el projecte educatiu;
- concretar els elements organitzatius que afavoreixin la consecució dels objectius fixats, buscant la major sistematització de les activitats del centre;
- precisar els indicadors explícits per a l'avaluació del mandat d'acord amb els indicadors de progrés establerts en el projecte educatiu, i acompanyar-ho dels mecanismes de rendició de comptes als òrgans de participació i control. Quan el centre tingui un acord de coresponsabilitat vigent, entre els indicadors del projecte de direcció, cal incloure'n de referits a l'acord esmentat;
- concretar les necessitats derivades del projecte educatiu;
- precisar els mecanismes de retiment de comptes als òrgans de control i participació;
- incorporar els elements i mecanismes necessaris per aprofundir l'exercici del lideratge distribuït i per fomentar la participació de la comunitat escolar;
- incloure, si escau, previsions de modificació del projecte educatiu.

Amb l'objectiu de possibilitar el compliment dels articles [2 \(h, j\)](#), [52](#), [57](#), [58](#), [59](#), [61](#) i [104 \(j\)](#) de la Llei 12/2009, el projecte de direcció ha de fer previsions per a la governança de les tecnologies digitals en el centre en consonància amb el Pla TAC.

El projecte de direcció és un document oficial i, a la vegada, únic. Per això és important que sigui:

- singular: adequat a les particularitats de cada centre i del seu entorn;

- útil: ha de proposar millores efectives;
- clar: fàcil d'entendre, sense reiteracions ni ambigüitats;
- flexible: ha de poder adaptar-se als canvis i als imprevistos;
- realista: ha d'enfrontar-se a realitats tangibles i partir de la realitat del centre;
- consistent: ha de presentar-se com un projecte global;
- coherent: les seves parts han de tenir lògica interna i estar interrelacionades;
- formal: ha d'ajustar-se a les normes ortogràfiques, lingüístiques i també a les normes de l'ordenament jurídic vigent en matèria educativa;
- metodològic: ha de seguir una pauta raonada en tots i cadascun dels apartats;
- ideològic: tot i haver-se de mantenir en el que el sistema possibilita, s'ha de basar en un ideari pedagògic, organitzatiu i comunitari concret;
- personal: ha de correspondre a la concepció pròpia del professor o professora que opta a la direcció;
- possible: tot i partint d'un projecte ideològic, les fites que es planteja han de ser assolibles.

D'acord amb el projecte de direcció vigent, els òrgans de govern poden definir els procediments per aplicar el projecte educatiu i condicionar-ne l'aplicació si, en funció de les necessitats del centre, s'estableixen acords de coresponsabilitat amb l'Administració educativa.

Els projectes de direcció en els centres de nova creació sense projecte educatiu propi han de preveure'n l'elaboració durant el mandat del director o directora nomenat, que ha de formular una proposta de projecte educatiu inicial del centre ([article 144.2](#) de la Llei 12/2009 i [article 23.3](#) del Decret 155/2010).

La persona designada amb caràcter extraordinari per exercir la direcció d'un centre o la designada per a un centre de nova creació sense procés de selecció, ha de presentar abans d'acabar el primer trimestre del curs escolar un projecte de direcció per al període al qual s'estén el seu nomenament (Decret 155/2010, [articles 19.3 i 20.3](#)).

En cas de nomenament amb caràcter extraordinari per a un curs escolar, el projecte de direcció es pot referir exclusivament a la programació anual d'activitats, en concordança amb el projecte educatiu del centre (Decret 155/2010, [article 23.4](#)).

El projecte de direcció es concreta, cada curs, mitjançant les programacions generals anuals, que han de permetre assolir els objectius formulats.

4 La programació general anual

Els centres han d'elaborar la programació general anual d'acord amb el que estableix l'[article 10](#) del Decret 102/2010, d'autonomia dels centres educatius en la qual es recull la concreció de les prioritats i de tots els aspectes relatius a les activitats i el funcionament del centre per al curs escolar corresponent, dels diferents àmbits de l'autonomia de centre, d'acord amb el projecte educatiu i, en els centres públics, d'acord amb el projecte de direcció vigent:

- Autonomia pedagògica: concreció anual dels objectius del PEC i del currículum, així com de tots els plans d'actuació acordats i aprovats.
- Autonomia organitzativa: concreció anual de totes les prioritats dels projectes i normes i la previsió de totes les activitats de l'horari escolar.
- Autonomia de gestió de recursos: la concreció de recursos destinats per a les diferents actuacions, els responsables i els mecanismes de seguiment, així com els indicadors i procediments per a l'avaluació dels processos i dels resultats, a partir dels indicadors definits en el projecte de direcció i dels indicadors de progrés del projecte educatiu.

El director o directora del centre públic o el o la titular del centre concertat han d'aprovar, abans del 16 d'octubre, la programació general anual, prèvia consulta al consell escolar del centre.

En els centres públics, el claustre formula propostes i aprova la concreció del currículum i dels aspectes educatius.

Correspon al consell escolar del centre l'avaluació de la programació general anual. Els directors dels centres públics i els titulars i els directors dels centres privats concertats, com a responsables de dirigir i coordinar l'aplicació de la programació general anual, han de garantir que la comunitat escolar és informada del contingut de la programació general anual i del resultat de la seva avaluació.

5 La memòria anual

Els centres que conformen el Servei d'Educació de Catalunya o que imparteixen ensenyaments postobligatoris sostinguts amb fons públics recullen en la memòria anual, que ha d'estar elaborada com a molt tard el 30 de setembre, l'avaluació de l'assoliment dels objectius que s'han previst en la programació general anual, d'acord amb els criteris, els indicadors i els procediments d'avaluació definits en el projecte educatiu del centre i, en el cas dels centres públics, concretats en el projecte de direcció.

Els centres públics que han subscrit un acord de coresponsabilitat, que és vigent, han d'incloure, en la memòria anual, una memòria avaluadora de l'acord que especifiqui el grau d'assoliment dels objectius proposats.

El consell escolar supervisa i avalua el desenvolupament de la programació anual, en l'àmbit docent i en l'àmbit administratiu, i dels resultats que se n'obtenen, que han de quedar recollits en la memòria anual.

Correspon al claustre de professors dels centres públics l'avaluació del desenvolupament i dels resultats dels aspectes educatius de la programació general anual.

El director o directora ha de promoure processos participatius per a l'avaluació de la programació anual, la formulació de propostes de millora i n'ha d'informar la comunitat

escolar.

6 Acords de coresponsabilitat

El Departament d'Ensenyament ha estat impulsant, des de l'aprovació de la [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació, i del [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, diferents projectes de planificació estratègica per a la millora dels centres educatius.

D'acord amb el [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, el Departament d'Ensenyament impulsa els acords de coresponsabilitat, entenent-los com a màxim exponent de l'autonomia d'un centre educatiu perquè impliquen la coresponsabilització, mitjançant un compromís amb l'administració, de l'assoliment d'uns objectius pensats segons la singularitat de cada centre, d'acord amb el projecte educatiu i el projecte de direcció, i amb retiment de comptes anual, tant al consell escolar com a l'Administració educativa.

La finalitat dels acords de coresponsabilitat és propiciar que els centres desenvolupin estratègies orientades a assegurar l'equitat i la millora dels resultats educatius, i a reduir l'abandonament escolar, sobretot en aquells centres situats en entorns de característiques socioeconòmiques i culturals especialment desfavorides o singulars. També s'encaminen a afavorir el desenvolupament de projectes d'excel·lència educativa que aportin experiències de qualitat al sistema educatiu.

Els acords de coresponsabilitat estan en consonància amb l'avenç en la cultura d'autoavaluació del sistema educatiu, en general, i dels centres educatius, en particular.

D'acord amb el [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, l'avaluació dels centres té per finalitat contribuir a la millora del servei que presten i té com a referència l'assoliment de les competències bàsiques dels alumnes. D'acord amb les característiques del context en què es desenvolupa l'acció educativa, l'avaluació dels centres relaciona els resultats educatius amb els processos d'ensenyament i aprenentatge, els recursos i la seva gestió, els objectius del centre i els indicadors de progrés del projecte educatiu.

A més dels instruments d'avaluació interna dels quals disposi cada centre per avaluar l'aplicació del seu projecte educatiu, a través de la concreció en el projecte de direcció i de la programació general anual, és la Inspecció d'Educació qui té atribuïda normativament la funció de supervisar i avaluar els centres educatius i controlar l'assoliment dels objectius definits en els projectes educatius i en els plans d'actuació.

L'avaluació anual de centre (AVAC) comporta una valoració periòdica dels centres sobre el nivell d'assoliment dels seus objectius i de la millora dels resultats, tenint en compte l'anàlisi del Sistema d'indicadors de centre (SIC), entre d'altres.

L'AVAC implica avaluar l'eficiència de cada centre, tenint en compte tres dimensions: el rendiment acadèmic, els objectius del centre i les condicions d'equitat.

D'aquesta avaluació se'n deriva una valoració, en una escala de l'1 al 4, segons el grau d'assoliment dels objectius i l'evolució en la millora dels resultats de centre, en relació amb la mitjana d'altres centres de la mateixa tipologia.

Atès que el Departament ha d'afavorir la millora dels centres, a partir del curs 2016-2017, a més dels centres que hi estiguin interessats, les direccions dels serveis territorials, o la gerència del Consorci d'Educació de Barcelona, han de formalitzar un acord de coresponsabilitat amb tots els centres que hagin obtingut una qualificació d'1 o 2 a l'avaluació de centre (AVAC), emesa per la Inspecció d'Educació, per concretar i avançar en aquells aspectes que hagin estat considerats millorables en alguna de les dimensions avaluades: rendiment acadèmic, objectius del centre (assoliment i planificació) i condicions d'equitat.

Els equips directius dels centres educatius que formalitzin amb el Departament d'Ensenyament un acord de coresponsabilitat, apliquen un pla d'actuació on es defineixen els objectius, les estratègies i les activitats per a aconseguir-los i compten amb l'assessorament dels serveis territorials, els serveis educatius i la Inspecció d'Educació ([Resolució de 20 de febrer de 2014](#), que estableix el marc per a la formalització d'acords de coresponsabilitat amb els centres educatius de titularitat de la Generalitat de Catalunya, i per a l'aplicació del projecte educatiu del centre d'acord amb el projecte de direcció).

Aquest acord de coresponsabilitat té la vigència vinculada a la del mandat del director o directora del centre i ha d'estar en consonància amb el projecte educatiu del centre.

La concreció anual d'aquest pla d'actuació d'acord amb el projecte de direcció és, per a l'equip directiu d'aquests centres, l'element de referència fonamental per elaborar la programació general anual; l'equip directiu ha d'avaluar-ne el grau d'assoliment dels objectius i el director o directora ha de retre'n comptes al consell escolar i a l'Administració educativa, mitjançant una memòria avaluadora que forma part de la memòria anual de centre, amb una periodicitat anual, en els termes establerts a l'acord.

7 Normativa d'aplicació (documents de gestió del centre)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
- [Decret 155/2010](#), de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent (DOGC núm. 5753, de 11.11.2010)
- [Decret 39/2014](#), de 25 de març, pel qual es regulen els procediments per definir el perfil i la provisió dels llocs de treball docents (DOGC núm. 6591, de 27.3.2014)
- [Resolució de 20 de febrer de 2014](#), que estableix el marc per a la formalització d'acords de coresponsabilitat amb els centres educatius de titularitat de la Generalitat de Catalunya, i per a l'aplicació del projecte educatiu del centre d'acord amb el projecte de direcció

El tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic

1 Introducció

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, en el [títol II](#), del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, estableix el règim lingüístic del sistema educatiu i, a l'[article 14](#), determina que els centres públics i els centres privats sostinguts amb fons públics han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic que emmarqui el tractament de les llengües al centre.

2 El projecte lingüístic

El projecte lingüístic, de què han de disposar els centres en el marc del seu projecte educatiu, s'ha d'ajustar al que estableixen els articles [10](#), [11](#), [12](#) i [16](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, i l'article 5.1.e del [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

El projecte lingüístic ha de recollir els aspectes següents:

- El paper de la llengua catalana, i de l'occità a l'Aran, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
- El tractament de les llengües, tant les curriculars com les no curriculars, en els espais d'educació formal i no formal del centre.
- Els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Tenint en compte els objectius prioritaris del sistema educatiu, els centres han de prendre en consideració, pel que fa a les qüestions lingüístiques, els aspectes següents:

- a. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, i l'occità a l'Aran, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu. En finalitzar els ensenyaments obligatoris cal garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana, a més de l'occitana en el cas de l'Aran. En la documentació que hagin d'expedir els centres cal ajustar-se al que determinen els [articles 16.4 i 16.5](#) de la Llei d'educació.
- b. L'aprenentatge de, com a mínim, una llengua estrangera, la introducció d'una segona llengua estrangera i la formació de parlants plurilingües respectuosos amb la interculturalitat, amb una actitud positiva vers la diversitat lingüística i amb el desig d'aprendre altres llengües.
- c. Una visió estratègica que integri el treball de les àrees de llengua i el treball integrat de la llengua amb el contingut des de totes les àrees tenint en consideració totes les accions de l'àmbit comunicatiu i lingüístic.

En el projecte lingüístic cal explicitar:

1. L'ús del català i de l'occità a l'Aran, com a llengües vehiculars i d'aprenentatge normalment emprades en totes les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites, exposicions dels professors, material didàctic físic i virtual, llibres de text i activitats d'aprenentatge i d'avaluació, reunions, informes i comunicacions, en la interacció entre docents i alumnes i en la formació, etc.
2. L'ús habitual de la llengua catalana, o de l'aranès a l'Aran, en les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn, sens perjudici del que determinen els [articles 16.4 i 16.5](#) de la Llei d'educació. Cal establir els criteris i les pautes d'ús de la llengua catalana o de l'aranès per a tots els membres de la comunitat educativa.
3. La generalització dels enfocaments competencials en l'ensenyament de les llengües, tant en l'oral com en la lectura i escriptura.
4. Els objectius lingüístics de cada nivell, cicle o etapa educativa (en què s'inclouen els cicles de grau mitjà i superior de formació professional), els quals han de quedar recollits i distribuïts, juntament amb els continguts, de manera coherent en les programacions per garantir una progressió real i efectiva de l'aprenentatge. Cal determinar, així mateix, escenaris i espais d'aprenentatge rics i flexibles que promoguin i facilitin contextos autèntics d'ús de les llengües, que potenciïn el treball cooperatiu i que intensifiquin la producció oral i escrita dels alumnes. Les programacions també han d'incloure propostes per a l'avaluació continuada dels aprenentatges adquirits i mesures per atendre els diferents ritmes d'aprenentatge dels alumnes.
5. Les metodologies i els agrupaments dels alumnes, que correspon establir al centre, per afavorir les interaccions per millorar l'aprenentatge i l'ús de les llengües, així com els aspectes organitzatius i de coordinació que se'n deriven (espais per a la coordinació de nivell, de cicle o de projecte, si escau).
6. La determinació de les diferents accions escolars de dinamització lingüística i comunicativa en tots els àmbits educatius per incrementar el domini de les llengües a Catalunya. També la determinació dels contextos d'ús i d'aprenentatge lingüístic diversificats per a la pràctica de les diferents llengües i les estratègies per organitzar-los en els diferents àmbits i espais presencials o virtuals.
7. Les accions d'associació amb altres centres, la mobilitat dels alumnes i la formació dels professors.

El projecte lingüístic també ha de recollir el següent:

1. En els centres en què el català no és la llengua de la majoria dels alumnes, l'ús de les estratègies educatives d'immersió lingüística que assegurin l'ús intensiu de la llengua catalana com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i que proporcionin, de manera sistemàtica, les ajudes necessàries als alumnes per

vehicular-ne els aprenentatges a partir de la llengua segona, tal com estableix l' [article 15](#) de la Llei d'educació.

2. Les estratègies de comunicació per a la implicació i el compromís dels professors, de les famílies i de la resta de la comunitat educativa en l'assoliment de l'objectiu final: garantir la igualtat d'oportunitats dels alumnes.
3. Els mecanismes que s'utilitzen per traslladar, als professionals encarregats de la gestió d'activitats no docents (menjador escolar, activitats extraescolars, etc.), la informació sobre els usos lingüístics de l'escola que recull el projecte lingüístic, en què cal destacar el valor educatiu i marcar línies d'intervenció per assegurar situacions d'exposició a les llengües prioritzades al projecte lingüístic, en facilitin i promoguin l'ús, motivin els alumnes i que n'afavoreixin la competència comunicativa.
4. Explicitar les actuacions educatives per a la convivència en diversitat i plurilingüisme.
5. La coordinació amb institucions, xarxes i entitats nacionals i internacionals per dissenyar, aplicar i avaluar programes i projectes específics de foment de l'aprenentatge informal i no formal de les llengües.
6. L'impuls de les actuacions que es deriven de l'existència de plans educatius d'entorn o d'altres plans socioeducatius en què el centre s'hagi implicat per travar xarxes de relació entre el teixit social i, alhora, afavorir l'ús de la llengua catalana en totes les activitats que s'adrecen a la comunitat educativa.
7. El reconeixement i la promoció de les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger i la valoració del bagatge lingüístic i cultural diferenciat que aporten al centre escolar, amb la incorporació d'aquestes llengües a l'àmbit escolar i amb l'adaptació de la comunicació del centre a les famílies quan escaigui.
8. Les estratègies organitzatives que han de facilitar la coordinació entre els professors de llengua i els professors de matèria, amb l'objectiu de reforçar la competència lingüística dels alumnes i de vetllar per un model de llengua de qualitat.
9. Els mecanismes per a la coordinació dels professors de llengües, amb l'objectiu de fomentar un tractament integrat de les llengües que permeti desenvolupar programacions didàctiques coherents, que reforcin els aspectes comuns entre les llengües, n'evitin les duplicitats i contribueixin al desenvolupament de la competència plurilingüe dels alumnes.
10. Les estratègies previstes per facilitar la participació en les activitats del centre a professors que no formen part de la plantilla de docents del centre, que imparteixen formació de llengües estrangeres no curriculars i que habitualment ho fan en horari extraescolar (amazig, xinès, romanès, portuguès, àrab, etc.), amb l'objectiu de vetllar per una metodologia d'ensenyament de les llengües comuna, de caràcter comunicatiu i competencial; de reforçar la presència i el reconeixement de les llengües dels alumnes en el centre, i per contribuir al

desenvolupament de la consciència intercultural i el respecte a la diversitat per part dels alumnes.

3 La participació en projectes i programes plurilingües

Per desenvolupar el projecte lingüístic, els centres poden dissenyar projectes o participar en programes impulsats pel Departament d'Ensenyament o altres organismes que s'adrecen a millorar la competència lingüística dels alumnes i afavorir i consolidar-ne el plurilingüisme.

En aquests casos, correspon als centres el següent:

1. Determinar els compromisos de continuïtat, formació i participació que es deriven de la implicació en el projecte o programa, que necessàriament ha d'estar emmarcat en el projecte educatiu del centre i integrat en el projecte lingüístic. La sol·licitud d'ajuts i subvencions per dur a terme projectes específics d'impuls a les llengües estrangeres requereixen l'aprovació del consell escolar.
2. Establir criteris per treballar conjuntament tots els professors de les àrees lingüístiques i promoure acords i criteris per a la coordinació, la docència i el treball conjunt amb els professors de matèries no lingüístiques, especialment en relació amb les metodologies integrades de llengües i de llengua i continguts.
3. Fer difusió en el centre i a l'entorn de les activitats i materials elaborats i promoure'n la visibilitat en els espais virtuals del centre, en el de les entitats de l'entorn proper i en xarxes internacionals de construcció col·lectiva del coneixement i de l'expertesa docent.
4. Promoure, conjuntament, entre les persones amb responsabilitats en la coordinació de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre i la persona de referència de llengües estrangeres dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació, les activitats de recerca, de mobilitat, d'associació escolar i de creació de xarxes, i grups de reflexió sobre la pràctica docent per aprofundir en la reflexió pedagògica.

4 Els programes internacionals

Els centres han de garantir que l'alumne que marxa temporalment a l'estranger, en virtut d'un projecte internacional en què participa (per exemple, Erasmus +), romanguí matriculat en el centre d'origen.

El centre ha de garantir, a través de la comissió o junta d'avaluació, prenent en consideració els resultats d'avaluació en el centre o centres estrangers, l'avaluació de l'alumne en el curs corresponent. Igualment, quan el centre rebí alumnes estrangers per un període superior a un mes, els ha d'inscriure en l'aplicació de matrícula del centre per garantir-ne les cobertures legals de l'escolarització.

El centre escolar del sistema educatiu de Catalunya que participi durant el curs en alguna acció internacional degudament reconeguda pel consell escolar, ha de vetllar per l'escolarització dels alumnes i planificar les accions necessàries per facilitar-ne l'avaluació, el seguiment i la tutorització a distància, segons ho estableix el programa en què participa. Abans del 30 d'octubre, ha de fer constar als serveis territorials corresponents o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació el tipus d'activitat, la seva vinculació amb el currículum, el lloc de l'estada, la durada i el nombre d'alumnes. Així mateix, ha d'informar dels professors implicats, tot indicant-ne el nom i els cognoms i el càrrec que ocupen. Si el centre acull alumnes estrangers en reciprocitat per la participació en un programa o projecte internacional, els ha de matricular temporalment en el centre educatiu, amb coneixement de l'inspector o inspectora del centre, i informar-ne als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, sempre que l'estada d'aquests alumnes comporti l'assistència regular a les classes ordinàries més enllà d'un mes.

5 Els suports lingüístics complementaris

Els centres que, dins o fora de l'horari escolar, disposen d'auxiliars de conversa d'altres països, de voluntaris lingüístics, de practicants de màsters universitaris internacionals o de professors complementaris de llengües d'origen, han de vetllar per l'acollida adequada d'aquests professionals, perquè es coordinin amb la resta del claustre i per la coherència de les seves activitats en relació amb el projecte lingüístic del centre.

6 Homologació del batxillerat i del baccalauréat francès (Batxibac) i altres programes lingüístics

Els centres que tenen concedida l'homologació del batxillerat i del baccalauréat francès (Batxibac) tenen preferència en l'assignació d'auxiliars de conversa en aquesta llengua, sempre que ho demanin dins dels terminis establerts.

De la mateixa manera, els centres que participen en programes de promoció del plurilingüisme tenen preferència en l'assignació d'auxiliars de conversa, sempre que ho demanin dins dels terminis establerts i sempre que els recursos disponibles ho permetin.

7 L'atenció lingüística individualitzada en el primer ensenyament

Quan una família ho sol·liciti, els equips directius o els titulars dels centres han d'adoptar les mesures organitzatives pertinents per prestar l'atenció individualitzada en castellà en el primer ensenyament a què fa referència l'[article 11.4](#) de la Llei d'educació, de manera que es faci compatible la pertinença al grup classe amb l'especificitat dels aprenentatges d'aquests alumnes. El director o directora del centre ha de comunicar als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci

d'Educació les necessitats derivades de l'organització de l'atenció individualitzada en castellà en el primer ensenyament que no puguin ser ateses amb els recursos del centre.

8 L'atenció als alumnes de procedència estrangera

Es considera nouvingut aquell alumne de nacionalitat estrangera que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu a Catalunya en els darrers vint-i-quatre mesos o, excepcionalment, quan procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del català i s'hi ha incorporat en els darrers trenta-sis mesos.

Correspon a cada centre preveure les mesures específiques destinades a assegurar un bon acolliment dels alumnes nouvinguts, entre les quals hi ha, a partir del cicle mitjà, el recurs de l'aula d'acollida. Al web de la XTEC, els centres educatius disposen d'informació seleccionada i actualitzada a l'apartat "[Alumnat nouvingut](#)" i als documents "[Projecte de convivència Acollida](#)" i "[Aules d'acollida](#)".

En el procés d'incorporació d'alumnes estrangers als centres educatius hi ha també alumnes d'origen estranger, no estrictament nouvinguts, que no tenen com a llengua familiar cap de les llengües oficials a Catalunya i que poden necessitar un suport lingüístic per seguir el currículum ordinari:

- Alumnes de 1r i 2n de primària no castellanoparlants que han iniciat l'escolarització a Catalunya, però que tenen un coneixement molt limitat de les dues llengües oficials i que, per tant, necessiten un suport específic en l'àmbit lingüístic i relacional, especialment pel que fa a la llengua oral.
- Alumnes de cicle mitjà i cicle superior de primària i d'ensenyament secundari obligatori no castellanoparlants que es troben en les dues situacions següents:
- S'han incorporat tardanament al sistema educatiu a Catalunya i no tenen com a llengua familiar cap de les llengües oficials de Catalunya.
- Tot i que es tracti d'alumnes que han superat els dos anys o, excepcionalment, els tres anys d'estada a l'aula d'acollida, estan en procés d'assolir el domini del llenguatge acadèmic que es necessita per accedir al currículum ordinari. Alumnes de cicle mitjà i cicle superior de primària i d'ensenyament secundari obligatori d'origen estranger que, tot i haver estat escolaritzats a Catalunya en algun moment, han fet posteriorment part de l'escolarització en un sistema educatiu en què el català no és la llengua vehicular ni s'ensenya.
- Alumnes de procedència estrangera que s'incorporen al sistema educatiu de Catalunya a l'ensenyament postobligatori.

Algunes de les formes organitzatives que es poden posar en pràctica per dur a terme els suports lingüístics que s'inclouen dins d'aquest apartat són l'atenció individualitzada, els grups de conversa, els agrupaments flexibles i el suport dins de l'aula ordinària (especialment en els primers cursos de primària). Cal coordinar, si escau, l'aula d'acollida amb les actuacions de suport lingüístic.

Consideracions generals:

- És prioritària l'atenció als alumnes nous que s'han d'atendre a les aules d'acollida.
- El director o directora del centre ha de nomenar com a referent un coordinador o coordinadora de llengua, interculturalitat i cohesió social que, conjuntament amb l'equip directiu, participi en l'organització i optimització del recurs i que propiciï la coherència i la continuïtat dins del centre educatiu.
- El centre pot comptar amb el suport de l'assessor o assessora LIC per a les orientacions metodològiques i organitzatives.
- El pressupost del centre ha de garantir i preveure la dotació econòmica per a l'aula d'acollida.
- L'adaptació del currículum a les necessitats immediates d'aprenentatge dels alumnes nous i dels alumnes de procedència estrangera en general, quan escaigui, pot fer molt convenient l'elaboració i aplicació d'un pla individualitzat.
- L'avaluació dels processos d'aprenentatge d'aquests alumnes s'ha de dur a terme amb relació als objectius del seu pla individualitzat i a les adaptacions que s'hagin fet del currículum.

9 Normativa d'aplicació (el tractament i l'ús de les llengües al sistema educatiu. El projecte lingüístic)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació: [títol II](#), del règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, articles del 9 al 18 (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius: article 5.1 (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)

Innovació pedagògica

1 La innovació pedagògica

La innovació és un dels motors de progrés del sistema educatiu i un element important per millorar-ne la qualitat i la progressiva adequació als reptes que l'evolució social planteja.

Tota innovació pedagògica demana d'un procés planificat que incorpori tant l'avaluació del procés com dels resultats i que tingui com objectiu la millora en la qualitat de l'ensenyament i aprenentatge.

El procés d'innovació pedagògica és sobretot compromís, esforç, col·laboració i reflexió. Si aquests elements es treballen de forma col·lectiva, tant a nivell intern de centre com en relació amb l'entorn, es creen espais generadors de cultura i riquesa intel·lectual.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, facilita el marc institucional estable i adequat per a la millora sistemàtica de la qualitat del sistema educatiu català. Els [articles 84 i 85](#) estableixen que cal afavorir que l'acció educativa es desenvolupi en un marc que estimuli la innovació, consolidi les bones pràctiques i estableixi el marc reglamentari per reconèixer els centres de referència educativa.

En aquesta mateixa línia, l'article 40 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, estableix que la coordinació docent té entre d'altres finalitats la d'orientar cap a la investigació i la innovació en el marc del pla de formació de centre i en la formació permanent del personal docent.

L'[Ordre ENS/303/2015](#), de 21 de setembre, sobre el reconeixement de la innovació pedagògica, defineix la innovació pedagògica com un procés planificat de canvi i renovació que es fonamenta en la recerca, que respon a l'evolució social, que condueix a obtenir una millora en la qualitat del sistema educatiu i que pot ser transferible a la resta de centres educatius. En l'article 2 d'aquesta Ordre s'estableixen les modalitats d'innovació pedagògica:

- Pràctiques educatives de referència: consisteixen en iniciatives dels professors vinculades al projecte educatiu del centre, que evidencien la millora educativa, així com els materials i recursos educatius elaborats pels professors, un cop han estat implementats, i sempre que aportin millores per a d'aprenentatge.
- Projectes d'innovació pedagògica: consisteixen en iniciatives d'un centre educatiu o d'un grup de centres que formen part de manera explícita del projecte educatiu de centre, que responen a objectius de millora educativa, prèviament fixats en un pla d'acció, i que aporten evidències del canvi que ha significat per al centre o centres amb relació a les competències dels alumnes o a l'organització i la gestió.
- Programes d'innovació: consisteixen en plans d'acció que el Departament d'Ensenyament prioritza i impulsa i que tenen com a finalitat millorar els resultats del sistema educatiu, adequant-lo al canvi i a l'evolució social. Amb la mateixa finalitat també s'hi inclouen les iniciatives d'altres institucions amb les quals el Departament col·labora mitjançant acords o convenis.

Així mateix, l'article 4.4 de l'[Ordre ENS/303/2015](#) preveu que els centres que obtinguin el reconeixement d'innovació pedagògica podran ser considerats centres de referència educativa en relació amb la formació inicial dels nous professors, tal com indica l'article 85 de la Llei 12/2009.

El Departament d'Ensenyament disposa del servei educatiu del Centre de Recursos Pedagògics Específics de Suport a la Innovació i la Recerca Educativa ([CESIRE](#)), que té com a finalitat impulsar la innovació pedagògica en els centres docents i donar suport a les diverses modalitats d'innovació establertes per l'[Ordre ENS/303/2015](#).

El curs 2016-2017 es farà pública la relació dels programes d'innovació pedagògica del Departament d'Ensenyament i es determinarà el procediment que cal seguir per al reconeixement de les diferents modalitats: línies prioritàries de la innovació pedagògica, requisits, criteris i indicadors d'avaluació, etc. També s'orientarà els

centres en els projectes d'innovació mitjançant el suport al web de la XTEC, apartat [Innovació](#).

2 Normativa d'aplicació (innovació pedagògica)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Decret 155/1994](#), de 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament (DOGC núm. 1918, de 28.6.1994)
- [Ordre ENS/354/2014](#), de 5 de desembre, de creació del Centre de Recursos Pedagògics Específics de Suport a la Innovació i la Recerca Educativa (DOGC núm. 6769, de 12.12.2014)
- [Ordre ENS/303/2015](#), de 21 de setembre, sobre el reconeixement de la innovació pedagògica (DOGC núm. 6966, de 30.09.2015)

Objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre

1 Objectius prioritaris del sistema educatiu

Els objectius prioritaris del sistema educatiu català són l'èxit escolar i l'excel·lència educativa, mitjançant el desenvolupament màxim de les capacitats de tots i cadascun dels alumnes com a principi fonamentador de l'equitat i garantia, alhora, de la cohesió social.

Tenint en compte aquests objectius prioritaris, els centres, seguint el principi de l'escola inclusiva i d'acord amb les seves característiques, han de concretar en les actuacions els aspectes següents, recollits en el document [Ofensiva de país a favor de l'èxit escolar](#):

- El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu. En finalitzar l'ensenyament obligatori, s'ha de garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana.
- La inclusió educativa com a principi que regeix l'escolarització i l'atenció educativa de tots els alumnes i, en particular, dels que es poden trobar en l'aprenentatge i la participació amb més barreres o dificultats associades a les seves condicions personals, familiars o socials.
- La innovació metodològica i didàctica a les aules per adquirir les competències bàsiques que han de contribuir al desenvolupament personal de tots i cadascun dels alumnes. Prioritàriament, les competències bàsiques dels àmbits lingüístic, matemàtic, científicotecnològic, social, artístic, d'educació física i de la cultura i valors, i també les dels àmbits transversals digital i personal i social, per afavorir la

continuitat formativa. La lectura com a eix vertebrador dels aprenentatges en totes les àrees i matèries curriculars i la consolidació d'un temps de lectura independent, diària i reflexiva, que formi lectors capaços d'accedir al contingut de qualsevol text i que valorin l'hàbit lector.

- Accions de dinamització lingüística i comunicativa en els àmbits acadèmics i d'interculturalitat per afavorir el plurilingüisme efectiu dels alumnes i incrementar el domini de les llengües a Catalunya d'acord amb el Marc europeu comú de referència.
- La personalització de l'aprenentatge per atendre les necessitats i característiques individuals de tots i cadascun dels alumnes, mitjançant l'atenció metodològica, l'orientació educativa i l'acció tutorial adequades.
- L'emprenedoria en totes les etapes educatives com a eina per a l'autoconeixement de l'alumne, per afavorir-ne la creativitat i la innovació.
- La cultura de l'avaluació i la rendició de comptes per millorar, a través de la planificació i el disseny d'estratègies d'autoavaluació fonamentades en el sistema d'indicadors, les avaluacions censals de competències bàsiques, l'avaluació diagnòstica i els indicadors de progrés del centre per a la prioritització d'objectius en la programació general anual i en els processos d'aula.
- El creixement professional a través de la formació contínua orientada a les necessitats educatives dels alumnes, tot afavorint-ne l'autoformació en el centre a partir de la diagnosi de les necessitats del centre per transferir-les a l'aula.
- La implicació i el compromís de la família en l'escolarització i el seguiment de l'evolució acadèmica i personal de l'alumne a través de la carta de compromís educatiu i l'impuls d'altres estratègies, i també la participació en la vida del centre.
- La relació del centre i l'entorn per afavorir respostes integrals i comunitàries als reptes educatius, adequades al context, amb la col·laboració i el treball en xarxa entre els centres, els agents socioeducatius, les entitats del territori i el teixit productiu.
- La prevenció i la reducció de l'absentisme i l'abandó escolar amb estratègies i actuacions educatives i organitzatives que impliquin el centre, les famílies i els serveis socials.

El [Decret d'autonomia](#) dels centres educatius i el [Decret de la direcció](#) dels centres educatius públics són el marc normatiu reglamentari que ordenen la presa de les decisions que han d'adoptar els òrgans competents de cada centre per complir els objectius prioritaris enunciats.

2 El projecte educatiu de centre (PEC)

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació ([article 91](#)) estableix que tots els centres vinculats al Servei d'Educació de Catalunya han de disposar de projecte educatiu.

Els centres del sistema educatiu català han de recollir els principis rectors del sistema educatiu que s'estableixen a l'[article 2](#) de la Llei 12/2009. A més, els centres de titularitat pública han d'incloure els principis específics que s'estableixen a l'[article 93](#) de la Llei 12/2009.

El projecte educatiu, que és la màxima expressió de l'autonomia dels centres, recull la identitat del centre, n'explicita els objectius, n'orienta l'activitat i hi dóna sentit amb la finalitat que els alumnes assoleixin les competències bàsiques i el màxim aprofitament educatiu, d'acord amb el marc proporcionat pel [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, que situa la presa de decisions en l'àmbit del centre per enfortir la institució escolar i el lideratge educatiu.

Així doncs, el projecte educatiu de centre és el document estratègic marc de la institució escolar que en defineix el funcionament en l'àmbit curricular, l'organitzatiu, de gestió econòmica i de gestió de personal, adaptat a la realitat dels alumnes i a l'entorn. En aquest sentit, concreta, interpreta i aplica les previsions de la normativa vigent als trets característics del centre, d'acord amb les necessitats educatives dels alumnes i els objectius del centre.

La normativa que regula el contingut, l'elaboració, la difusió i la implicació dels diferents agents de la comunitat escolar en el PEC és la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació ([articles 91-95](#)).

Els títols [1](#) i [4](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, concreten les previsions de la Llei d'educació de Catalunya en relació amb l'aplicació del projecte educatiu en els centres que conformen el Servei d'Educació de Catalunya.

El projecte de direcció, tal com estableix l'article 23 del [Decret 155/2010](#), de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent, ha d'ordenar el desplegament i l'aplicació del PEC durant el seu període de vigència.

Els decrets que regulen l'ordenació curricular i les ordres d'avaluació consegüents estableixen aspectes relatius a les concrecions curriculars, l'atenció a la diversitat, l'orientació i l'avaluació que el PEC ha de contenir.

A l'apartat *Normativa d'aplicació (objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre)* s'especifica tota la normativa reguladora del projecte educatiu de centre.

De manera sintètica, el projecte educatiu de centre ha d'incloure els elements següents:

- Definició institucional: la identitat del centre, el caràcter propi, les seves característiques, els elements de context i les necessitats educatives dels alumnes.
- Objectius del centre: les prioritats i els plantejaments educatius en termes d'equitat i d'excel·lència, coeducació, convivència, inclusió i atenció a la diversitat.
- Criteris per a la concreció i el desenvolupament dels currículums, l'organització pedagògica, l'estructura organitzativa pròpia, els aspectes relacionats amb la

singularitat dels ensenyaments del centre, l'aprenentatge de la convivència, la col·laboració entre els sectors de la comunitat educativa, la relació del centre amb l'entorn social i, en el cas dels centres públics, les seves implicacions en la definició de llocs de la plantilla docent amb perfils professionals singulars.

- Projecte lingüístic de centre: el tractament de les llengües al centre d'acord amb la normativa vigent, que es concreta a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn.
- Els criteris per a la planificació del desplegament i la inserció de les tecnologies digitals en els àmbits educatiu, administratiu i comunicatiu, com a referent per a l'elaboració del pla TAC.
- Avaluació que es fonamenta en els indicadors de progrés que proporcionen informació rellevant i ajuda en la presa de decisions de context (permeten la interpretació i la correlació dels altres indicadors), de recursos (mesuren l'eficiència en l'ús i la gestió), de processos (mesuren l'eficàcia i l'eficiència en relació amb els resultats) i de resultats (mesuren el grau d'assoliment dels objectius del centre).

En els centres públics correspon al director o directora formular la proposta inicial del projecte educatiu i fer-ne les modificacions i adaptacions corresponents, impulsar-ne l'elaboració tot garantint la participació de la comunitat escolar i aprovar-ne la proposta definitiva.

El claustre de professors –òrgan de participació dels professors en el control i la gestió de l'ordenació de les activitats educatives i del conjunt dels aspectes educatius del centre– intervé en l'elaboració, la modificació i l'actualització del projecte educatiu i aprova els aspectes pedagògics dels documents de gestió del centre.

Correspon al director o directora del centre la competència d'aprovar la proposta de projecte educatiu, prèvia consulta preceptiva al consell escolar del centre –òrgan de participació de la comunitat escolar en el govern del centre–, el qual expressa el suport al projecte per una majoria de les tres cinquenes parts dels membres.

El director o directora aprova el projecte educatiu mitjançant resolució motivada davant del consell escolar. Cal seguir el mateix procediment per aprovar la resta de documents de gestió –normes d'organització i funcionament, programació general i memòria anual–, però en aquest cas el suport a la proposta corresponent per part del consell escolar pot ser per majoria simple.

En els centres privats sostinguts amb fons públics el titular del centre és qui aprova el PEC, un cop s'ha escoltat el consell escolar, que té funcions d'assessorament i consulta.

Els centres disposen d'autonomia per definir el procés d'elaboració del PEC, tot respectant el principi de participació dels diferents sectors de la comunitat escolar. Els processos participatius afavoreixen el compromís i la implicació de les persones en l'aplicació dels projectes. El procediment d'aprovació, revisió i actualització del PEC ha d'estar recollit a les normes d'organització i funcionament del centre.

Els directors o titulars dels centres han de preveure els mecanismes oportuns per adequar el PEC a l'ordenament jurídic vigent i, alhora, les actuacions necessàries, en el

marc del pla de comunicació de centre i del Pla TAC, per donar a conèixer el contingut als sectors de la comunitat escolar: personal, alumnes i famílies. El web del centre, per la seva accessibilitat, és un recurs adequat per fer difusió del projecte educatiu, explicant de manera sintètica:

- el plantejament institucional
- els objectius de centre
- com es desenvolupa el projecte

El PEC orienta i vincula les actuacions de tots els membres de la comunitat escolar, que l'han de respectar. L'exercici professional del personal i les seves funcions es desenvolupen d'acord amb la normativa vigent i d'acord amb els principis, valors, objectius i continguts del PEC.

El projecte educatiu de centre ha d'estar obert a futures modificacions i a noves aportacions, sense que perdi els principis generals. En definitiva, un projecte educatiu ha de ser:

- Innovador, perquè ha d'anar més enllà de la realitat actual i mirar al futur.
- Dinàmic, flexible, amb trets d'identitat que possibilitin l'adaptació als canvis.
- Compromès i present sempre a les aules.
- Motivador per als professors i els alumnes.
- Singular, per diferenciar-se dels altres centres.
- Real, perquè s'ajusta a la realitat de tots els alumnes i a l'entorn a partir de les necessitats amb l'objectiu de transformar la realitat per a la millora.
- Participatiu, perquè recull la voluntat de totes les parts que intervenen en el procés d'elaboració i revisió.
- Consensuat per tota la comunitat educativa.

El PEC ha d'estar a disposició de l'Administració educativa, la qual ha de requerir-ne la modificació si no s'ajusta a l'ordenament vigent.

Tot i ser legalment preceptiu només per als centres sostinguts amb fons públics, es recomana que els centres privats no sostinguts amb fons públics disposin d'un projecte educatiu amb contingut i finalitats equiparables als que s'estableixen a l'[article 91](#) de la Llei 12/2009 i a l'[article 5](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

3 Normativa d'aplicació (objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre)

[Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació: articles 1, 2, 6 bis, 22, 40, 58, 118, 120, 122 bis, 123, DA 4a, DF 1a i DF 4a (autonomia); 15, 84, 120, 121, 122 bis, 132 i DF 1a (projecte educatiu); 116, 119, 126, 127, 129, 131, 132, 138, 147, DA 27a, DT 6a i DF 1a (consell escolar); 119, 121, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 135 i DA 17a (claustre de professors), i 104, 116, 122, 122 bis, 123, 126, 127, 128, 129,

131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, DA 12a, DT 2a, DT 6a i DF 1a (directors).

[Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009): articles del 91 al 95 (projecte educatiu); 14.1 (projecte lingüístic); 22.2.d (alumnes); 25.1 i 25.3 (famílies); 28.3, 29.1.a i 29.2.a (exercici de la funció docent); 30.1 (convivència); 53.2 (currículum); 56.6 (educació infantil); 57.4 (llengües); 76.1 (adscripció de centres); 77.2 (criteris pedagògics); 78.2, 79.2, 79.3, 81.2, 82.1 i 83.1 (criteris d'organització pedagògica); 84.1 (innovació pedagògica); 86.3.h (serveis educatius); 88.2 (biblioteca escolar); 90.2 (finalitat d'autonomia); 97.4 (autonomia pedagògica); 98.2 (autonomia organitzativa); 102.1 i 2 (autonomia gestió personal en centres públics); 104.5 (exercici de la funció docent); 108.1 i 3 (professionals d'atenció educativa i personal d'administració i serveis); 110.1 (formació permanent); 114.2.b, 114.3 i 5 (llocs de treball plantilles), 115.1 i 2 (llocs de treball docent d'especial responsabilitat), 123.6 i 124.2 (provisió llocs de treball docent), 142.3, 142.5.a, b, c, d, f i i, 142.7.b (directors de centres públics); 144.1 i 2 (projecte de direcció); 146.2.0 (claustre de professors centres públics); 147.7 (equip directiu centres públics); 148.3.a (consell escolar centres públics); 150.2.a i f (directors de centres privats concertats); 154.2.a (directors de centres privats no concertats), i DA 11a.1.a i 2.a (professionals atenció educativa).

[Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010): articles 2.1 (projecte educatiu); 4 (definició); 5 (contingut); 6 (aprovació i difusió); 7.1 (carta de compromís educatiu); 8 (participació de la comunitat escolar); 9 (activitats complementàries, extraescolars i serveis escolars); 10.2 (programació general anual); 11 (vinculació amb l'entorn); 12.1 (acords de coresponsabilitat); 13 (serveis educatius); 16.1 (innovació pedagògica i curricular); 17.1 (estratègies didàctiques pròpies); 19.1.a i b (normes d'organització i funcionament); 20.1 (estructura organitzativa dels centres públics); 22.2 (organització pedagògica); 31.2 (projecte de direcció centres públics); 31.3 (directors de centres públics); 40.2 (coordinació docent dels centres públics); 41.1 (òrgans unipersonals de coordinació de centres públics); 46.1 (consell escolar de centres públics); 48.2 (claustre professors de centres públics); 49.3 (definició de plantilles centres públics); 50.2 (gestió personal centres públics); 55.1, 57, 58.1, 59.1 i 59.2 (avaluació del centre); DA 3a.1 (centres titularitat ens locals), i DT 2a.1 (adaptació estructura organitzativa centres públics) l'article 45.2 sobre el secretari del consell escolar de centre ha estat anul·lat per una sentència del TSJC (DOGC 6856 de 22.4.2015).

[Decret 155/2010](#), de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent (DOGC núm. 5753, de 11.11.2010): article 2 (graú d'assoliment dels objectius del projecte educatiu); 6 (proposta de PEC i de modificació); 8 (adequació de les NOFC al PEC), i 23, 24 i 25 (el projecte de direcció i el projecte educatiu de centre).

[Decret 29/2015](#), de 3 de març, de modificació del Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent: articles 1 (procés de selecció de directors), 2 (habilitacions i

acreditacions directors) i 3 (procés selecció 2019).

Decrets reguladors de l'ordenació curricular i les ordres d'avaluació consegüents:

[Reial decret 1363/2007](#), de 24 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments esportius de règim especial (BOE núm. 268, de 8.11.2007): article 18 (contingut). ok

[Decret 282/2006](#), de 4 de juliol, dels requisits dels centres del primer cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006): article 12.2 (proposta organitzativa).

[Decret 181/2008](#), de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5216, de 16.9.2008; correcció d'errada en el DOGC núm. 5317, pàg. 11008, de 12.2.2009): articles 4.5 (llengua), 8.3 (esbarjo), 10.1 (principis pedagògics i organitzatius), 10.2 (contingut), 10.4 (programacions didàctiques), 12.1 (equip docent de cicle), 13.1 (concrecions individuals), i 14.2 (alumnes nouvinguts).

[Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (DOGC núm. 5183, de 29.7.2008): articles 6.2 (concreció curricular), 10.5 (límits elecció matèries) i 17 (atenció diversitat).

[Decret 4/2009](#), de 13 de gener, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum dels ensenyaments d'idiomes de règim especial (DOGC núm. 5297, de 15.1.2009): article 5 (desplegament curricular).

[Decret 161/2009](#), de 27 d'octubre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria per a les persones adultes (DOGC núm. 5496, de 2.11.2009): articles 1.4 (desenvolupament curricular), 5.4 (projecte lingüístic), 5.5 (alumnes nouvinguts), 9.3 (acció tutorial) i 13.4 (criteris avaluació).

[Decret 101/2010](#), de 3 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010): articles 7.4 (organització i horari), 9 (projecte educatiu) i 11.1 (equip educatiu).

[Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial (DOGC núm. 5830, de 3.3.2011): article 13 (desplegament curricular).

[Decret 39/2014](#), de 25 de març, pel qual es regulen els procediments per definir el perfil i la provisió dels llocs de treball docents (DOGC núm.6591, de 27.3.2014): articles 2 (competència dels directors dels centres educatius), 3 (classificació i àmbit territorial dels llocs de treball docents), 4 (condicions de flexibilitat dels llocs de treball docents), 5 (contingut funcional dels llocs de treball docents), 7 (contingut mínim de les plantilles de professors), 9 (criteris per definir les plantilles i els llocs de treball), 15 (concurs específic), 17 (convocatòria pública de provisió especial de llocs docents), 18 (requisits i sol·licituds), 26 (proposta de destinació provisional dels funcionaris de carrera i funcionaris en pràctiques), 27 (proposta de nomenaments d'interins en vacant de plantilla) i 28 (nomenaments de substituïts docents).

- [Decret 119/2015](#), de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC 6900 de 26 de juny de 2015): article 4 (règim lingüístic), 4.2 i 16.5 (alumnat nouvingut), 5 (organització curricular), 7.2 (àrea religió o educació en valors), 9.6 (esbarjo), 10.4 (coordinació projectes educatius) 11.5 (alumnes incorporació tardana), 13 (equips docents).
- [Decret 187/2015](#), de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC 6945 de 28.8.2015): article 5 (projecte educatiu plurilingüe), 7 (estructura del currículum), 16 (servei comunitari), 18 i 22.1 (atenció a la diversitat dels alumnes), 23 (equips docents), disposició addicional 4a (ensenyament de la religió).
- [Resolució de 27 de novembre](#) de 2015 per la qual s'estableixen les instruccions per al procés d'avaluació de l'educació secundària obligatòria del curs 2015-2016. [Ordre EDU/484/2009](#), de 2 de novembre, del procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació del segon cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5505, de 13.11.2009): articles 2.1 i 2.5 (criteris d'avaluació), 4.1 i 4.2 (equip docent de cicle), 5.5 (altes capacitats) i 6.3 (documents d'avaluació).
[Ordre EDU/295/2008](#), de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 5155, de 18.6.2008): articles 2.5 i 2.8 (criteris d'avaluació). Aquesta Ordre està modificada per l'[Ordre ENS/56/2012](#), de 8 de març, de modificació de l'Ordre EDU/295/2008, de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 6088, de 15.3.2012).
[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 5287, de 30.12.2008): articles 2.7, 2.10 i 6.3. Aquesta Ordre està modificada per l'[Ordre ENS/62/2012](#), de 15 de març, de modificació de l'Ordre EDU/554/2008, de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 6094, de 23.3.2012).

Participació de la comunitat educativa

1 La comunitat escolar

La [Llei d'educació](#) estableix que la comunitat escolar està integrada pels alumnes,

mares, pares o tutors, personal docent, altres professionals d'atenció educativa que intervenen en el procés d'ensenyament en el centre, personal d'administració i serveis del centre, i la representació municipal i, en els centres privats, els representants de la titularitat.

El consell escolar és l'òrgan de participació de la comunitat escolar en el govern del centre. D'acord amb el Pla estratègic de polítiques de dones del Govern de la Generalitat de Catalunya 2012-2015, s'ha de vetllar per la paritat de gènere en el consell escolar i impulsar accions que la fomentin.

El claustre de professors és l'òrgan de participació del professorat en el control i la gestió de l'ordenació de les activitats educatives i del conjunt dels aspectes educatius del centre.

En els centres del Servei d'Educació de Catalunya, els membres de la comunitat escolar estan representats en el consell escolar, la composició i el funcionament del qual s'estableixen en les normes d'organització i funcionament del centre, d'acord amb el projecte educatiu i la normativa vigent ([articles 27 i 28](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, i, específicament per als centres públics, els [articles 45 i 46](#)). En aquest sentit, cal tenir en compte que el Tribunal Superior de Justícia va fallar a favor de la nul·litat de l'[article 45.2](#) del Decret 102/2010 (DOGC núm. 6856, de 22.04.2015), per la qual cosa el secretari o secretària del centre és membre del consell escolar del centre amb veu i sense vot.

D'acord amb els principis recollits a la Llei d'educació, el funcionament del consell escolar ha de garantir la seva participació efectiva en la presa de decisions del centre (vegeu l'apartat *El projecte educatiu* de centre del document "Objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre").

Les funcions del consell escolar estan regulades per la [Llei d'educació de Catalunya 12/2009](#) i per la [Llei orgànica d'educació 2/2006](#).

El director o directora del centre ha d'impulsar estratègies per dinamitzar la participació dels diferents sectors de la comunitat escolar, adaptades a les seves característiques i particularitats. Les actuacions previstes han de formar part de la programació general anual del centre, d'acord amb els mecanismes que s'hagin establert en el projecte educatiu.

El grau i la qualitat d'aquesta participació són un element clau per assolir un centre educatiu de qualitat.

2 Escola i Família. Coresponsabilitat i èxit educatiu

L'educació és un factor clau per al futur d'una societat i ateny tots els agents implicats en l'acte educatiu, però especialment la família i l'escola, com a principals agents educatius.

Si bé els centres educatius són els responsables de l'educació formal dels alumnes, la criança i la formació dels fills correspon a la família, tal com indica la [Llei 14/2010](#), del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.

En el mateix sentit, les administracions públiques tenen la responsabilitat de facilitar orientacions i eines adequades a les famílies per afavorir la seva tasca educadora i l'acompliment de les funcions, com insta la [Llei 18/2003](#), de 4 de juliol, de suport a les famílies.

Per aquest motiu, des dels centres educatius cal reforçar la família com a principal referent educatiu i responsable del creixement i de l'educació dels fills. És necessari, a més, dur a terme un treball conjunt de l'escola i la família que permeti una acció coherent i coordinada. El centre educatiu i la família comparteixen un mateix objectiu: l'èxit educatiu dels alumnes.

En el web [Família i Escola: Junts x l'Educació](#), el Departament d'Ensenyament ofereix a les famílies informació sobre el procés escolar dels fills i orientacions i recursos per facilitar-ne la tasca educadora, que també pot constituir un recurs eficaç per a la mateixa tasca docent.

2.1 Aplicació informàtica Escola i Família. Junts x l'Educació

Així mateix, el Departament d'Ensenyament posa a l'abast dels centres l'eina de suport informàtic Escola i Família: Junts x l'Educació (accés per als centres públics al [Portal de centre](#) i, per als centres privats, al [Portal de centres d'altres titularitats](#)), que compta amb instruments de diagnosi, orientacions i recursos per promoure la implicació de la família en el procés educatiu dels fills i la participació en el funcionament del centre.

L'aplicació es desenvolupa a partir de sis línies d'intervenció: acollida per a les famílies, carta de compromís educatiu, informació i comunicació, participació, formació per a famílies i acció tutorial compartida. Aquestes línies es plantegen des de tres àmbits: centre, aula i entorn. La continuïtat i la coherència entre les diferents accions que es desenvolupin en els tres àmbits han de permetre donar sentit i èxit a cada línia d'intervenció.

2.2 Carta de compromís educatiu. Implicació i participació de les famílies en el procés escolar i educatiu dels fills i en el funcionament del centre

La carta de compromís educatiu és una eina que, en aplicació del projecte educatiu, facilita la cooperació entre les famílies i el centre educatiu, que ha d'expressar els compromisos d'ambdues parts per garantir la cooperació entre les accions educatives, d'acord amb l'[article 20](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, i l'[article 7](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

L'elaboració de la carta de compromís educatiu amb les famílies és obligatòria per als centres que imparteixen ensenyaments d'educació infantil i educació bàsica, i aconsellable per a la resta de centres que imparteixen altres ensenyaments en els quals és important la implicació de la família.

Els continguts comuns de la carta són elaborats pel centre amb la participació de la comunitat escolar i posen de relleu aquests aspectes de la cultura i el funcionament del centre, en els quals és imprescindible la vinculació i el treball conjunt d'ambdues parts. La carta de compromís educatiu s'aprova dins del projecte educatiu de centre i l'avaluació s'emmarca dins de l'avaluació interna de centre, amb la participació de la comunitat escolar i del consell escolar.

El centre i la família han de formalitzar la carta de compromís amb els seus continguts comuns en el moment de la matrícula. Aquesta l'ha de signar el pare, mare o tutor o tutora legal de l'alumne i el director o directora del centre públic o titular del centre privat concertat. Per a més informació vegeu les "[Orientacions per a l'elaboració de la carta de compromís educatiu](#)".

D'altra banda, i d'acord amb l'[article 7.4](#) del Decret 102/2010, la carta de compromís educatiu ha de fer referència al seguiment de l'evolució de l'alumne. En aquest sentit, és convenient afegir, als continguts comuns de la carta, altres continguts específics addicionals per al seguiment de cada alumne. Durant el primer trimestre pare, la mare o el tutor o tutora legal de l'alumne i el tutor o tutora del centre han de signar aquesta addenda, que ha de tenir, com a mínim, una revisió anual. A més a més, la pot signar l'alumne a partir del primer curs de l'educació secundària obligatòria. En el cas de l'educació primària, també cal preveure l'oportunitat que la signin els alumnes del cicle superior i la coneguin la resta dels alumnes.

De la carta de compromís, de les revisions successives i de les addendes de continguts específics, n'ha de tenir constància documental el centre i la família.

2.3 Participació dels pares i mares i de l'AMPA

D'acord amb l'[article 26](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, les mares i els pares dels alumnes matriculats en un centre poden constituir associacions, que es regeixen per les lleis reguladores del dret a l'educació, per les normes reguladores del dret d'associació, per les disposicions establertes per aquesta Llei i les normes de desplegament i pels estatuts de l'associació. Així mateix, les associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA) tenen per finalitat essencial facilitar la participació de les mares i els pares en les activitats del centre.

L'article 3 del [Decret 202/1987](#), de 19 de maig, pel qual es regulen les associacions de pares d'alumnes, estableix, entre els objectius de les AMPA, col·laborar en les activitats educatives del centre, cooperar amb els directors dels centres en l'elaboració de directrius per programar activitats complementàries, extraescolars o de serveis, promoure les activitats de formació de pares i mares, tant des del vessant cultural com de l'específic de responsabilització en l'educació familiar, i promoure la participació dels pares i mares en la gestió del centre.

Per la seva part, l'[article 8](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, recull que els projectes educatius han de preveure mecanismes de participació de les famílies en la vida del centre perquè aquestes puguin contribuir a

assolir els objectius educatius. Per facilitar aquesta participació, els centres han de tenir especialment en compte les associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA).

El Departament d'Ensenyament posa a l'abast dels centres l'eina de suport informàtic Escola i Família: Junts x l'Educació (accés per als centres públics al [Portal de centre](#) i, per als centres privats, al [Portal de centres d'altres titularitats](#)) amb instruments de diagnòstic, orientacions i recursos per facilitar, als centres, la dinamització de les AMPA i la implicació, participació i formació de les famílies.

D'altra banda, des del web [Família i Escola: Junts x l'Educació](#), el Departament d'Ensenyament ofereix a les AMPA dels centres orientacions i recursos per promoure la participació i el compromís de la resta de pares i mares i també mòduls formatius entre iguals que n'afavoreixin la implicació en l'educació dels fills.

3 La comunitat educativa

L'[article 19.1](#) de la Llei 12/2009, d'educació, estableix que la comunitat educativa és integrada per totes les persones i les institucions que intervenen en el procés educatiu: en formen part dels alumnes, les famílies, els professorat, els professionals d'atenció educativa i el personal d'administració i serveis, l'Administració educativa, els ens locals i els agents territorials i socials i les associacions que els representen, i també els col·legis professionals de l'àmbit educatiu, l'associacionisme educatiu, les entitats esportives escolars, i els professionals, les empreses i les entitats de lleure i de serveis educatius.

L'[article 91.2](#) de la mateixa Llei 12/2009 explicita que el projecte educatiu de centre contribueix a impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa.

4 Projectes educatius territorials

L'[article 4](#) del Decret 102/2010, d'autonomia dels centres educatius, defineix que el projecte educatiu de centre ha de contribuir a impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa i la relació entre el centre i l'entorn social, tenint en compte, si n'hi ha, els projectes educatius territorials.

El centre educatiu ha d'estendre l'acció educadora més enllà del centre i ha de col·laborar en el treball en xarxa amb els diferents agents educatius de l'entorn, per facilitar la continuïtat i la coherència entre l'educació formal i no formal dels infants i joves.

En aquest sentit els centres han de procurar:

- coordinar-se i col·laborar amb els altres centres educatius de l'entorn i amb els serveis educatius que hi intervenen;
- potenciar el treball i l'aprenentatge en xarxa amb el teixit associatiu i corporatiu de

la localitat per aconseguir la continuïtat i coherència educativa i fomentar la integració social dels alumnes i les famílies;

- promoure la implicació de les famílies en els processos escolars i educatius dels fills i la participació en la vida del centre i de l'entorn social;
- promoure la participació dels alumnes en el teixit associatiu de l'entorn;
- facilitar l'obertura del centre i els espais i recursos necessaris per desenvolupar activitats lligades amb el treball de l'entorn, i propiciar-hi la participació de tots els alumnes, amb una cura especial per als alumnes amb més necessitats;
- promoure projectes d'àmbit comunitari.

5 Plans educatius d'entorn

Els plans educatius d'entorn són una proposta educativa que té per finalitat donar una resposta integrada i comunitària a les necessitats educatives dels membres més joves de la societat, coordinant i dinamitzant l'acció educativa en els diferents àmbits de la vida dels infants i joves. S'adrecen a tots els alumnes i a tota la comunitat educativa, però amb una especial sensibilitat als sectors socials més desfavorits.

Els plans educatius d'entorn tenen com a objectiu aconseguir l'èxit educatiu de tots els alumnes i contribuir a la cohesió social mitjançant l'equitat, l'educació intercultural, el foment de la convivència i l'ús de la llengua catalana.

L'element estratègic clau és aconseguir continuïtat i coherència entre les accions dels diferents agents educatius que operen en un territori, tant si pertanyen a l'educació formal com a la no formal o la informal.

Els centres educatius que pertanyen a un pla educatiu d'entorn han de:

- ¿sensibilitzar i formar els membres de la comunitat escolar en els principis i objectius del pla educatiu d'entorn;
- incloure en el projecte educatiu del centre els objectius compartits amb el pla educatiu d'entorn;
- incloure en la programació general anual del centre les actuacions previstes en el pla educatiu d'entorn;
- facilitar la participació dels membres de la comunitat escolar en els grups de treball del pla educatiu d'entorn;
- col·laborar en l'elaboració de projectes d'àmbit comunitari que s'hi desenvolupin
- fer conèixer a la comunitat educativa les actuacions del centre respecte als objectius del pla educatiu d'entorn;
- estimular la participació dels alumnes i de les famílies en les actuacions i activitats del pla educatiu d'entorn, no només com a beneficiaris sinó també com a membres coresponsables;
- coordinar-se i col·laborar amb les entitats d'educació en el lleure i de lleure més properes i facilitar, si escau, els recursos i instal·lacions del centre per al

desenvolupament de les activitats.

Al web de la XTEC es poden consultar: el "[Document marc del pla educatiu d'entorn](#)", les "[Orientacions i pràctiques de referència per a la realització d'actuacions sostenibles dels Plans educatius d'entorn](#)" i d'altres [recursos](#).

Així mateix, el Departament d'Ensenyament posa a l'abast dels centres i els territoris una eina per facilitar l'elaboració, en el marc dels plans educatius d'entorn, de projectes d'àmbit comunitari (PdAC) per donar una resposta comunitària als reptes educatius sobre temes diferents: convivència, famílies, impuls a la lectura, esports i suport a la tasca escolar.

6 Personal funcionari públic docent i/o inspector jubilat col·laborador amb els centres públics i serveis educatius

L'[article 105.4](#) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, estableix que l'Administració educativa ha d'afavorir l'aprofitament de l'experiència professional del professors jubilats i dels inspectors d'educació jubilats que ho desitgin, per mitjà de la seva incorporació als centres i als serveis educatius, sense ocupar-hi llocs de plantilla, i la [disposició addicional setzena](#) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, estableix que s'han de preveure les garanties necessàries per assegurar la cobertura de la responsabilitat civil derivada de qualsevol acció o omissió que resulti de la presència i actuació dels professionals jubilats en els centres i serveis educatius.

És per això que el Departament d'Ensenyament tramita la cobertura de responsabilitat patrimonial i civil i d'accidents al personal funcionari públic docent jubilat i/o inspectors jubilats que volen col·laborar en tasques de suport educatiu en centres públics i/o serveis educatius.

Es disposa d'un protocol per gestionar la col·laboració del personal funcionari públic docent i/o inspectors jubilats en projectes dels centres públics, serveis educatius o plans educatius d'entorn. Aquest protocol distingeix diferents processos: quan els docents i/o inspectors jubilats es dirigeixen directament al centre o serveis educatius, quan es dirigeixen als serveis territorials i quan es dirigeixen als serveis centrals. El protocol es pot consultar al [Portal de centre](#).

La col·laboració dels docents i/o inspectors jubilats ha de ser voluntària, sense compensació econòmica, i no ha de suplir mai un lloc de treball remunerat.

Si la col·laboració és de suport als alumnes i es fa dins l'horari lectiu, s'ha de dur a terme sempre conjuntament amb el docent responsable.

Cal, en tots els casos, que el consell escolar avalui l'acció i s'inclogui en la programació general anual.

Els centres i serveis educatius que gaudeixin de la col·laboració dels docents i/o inspectors jubilats han de garantir el desenvolupament correcte del servei entre tots els agents que hi intervenen i respectar els límits de les atribucions respectives.

7 Normativa d'aplicació (participació de la comunitat educativa)

- [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4.5.2006)
- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009), articles [19](#), [20](#), [26](#), [91](#), [105](#), [148](#), [152](#)
- [Decret 202/1987](#), de 19 de maig, pel qual es regulen les associacions de pares d'alumnes (DOGC núm. 854, de 19.6.1987)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010), articles [2](#), [4](#), [7](#), [8](#), [27](#), [28](#), [45](#), [46](#) i [DA setzena](#).

Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement

1 Introducció

L'assoliment de la competència digital per part dels alumnes és la raó per la qual els centres educatius han de definir i actualitzar, de manera periòdica, l'estratègia sobre l'ús de les tecnologies digitals en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

Els nous decrets de currículum ([Decret 119/2015](#), de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, i [Decret 187/2015](#), de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria) han incorporat el desplegament de la competència digital d'acord amb el plantejament recollit al document [Competències bàsiques de l'àmbit digital](#) (2013). Per tant, és necessària una revisió i actualització de les pràctiques educatives que es duen a terme en el centre per assegurar que s'atenen, en les programacions didàctiques, les quatre dimensions que conformen la competència digital:

1. Instruments i aplicacions
2. Tractament de la informació i organització dels entorns de treball i aprenentatge
3. Comunicació interpersonal i col·laboració
4. Ciutadania, hàbits, civisme i identitat digital

Per fer-ho possible cal una governança de les tecnologies que incorpori aspectes pedagògics, de formació i organitzatius del mateix centre.

Com a instrument per formalitzar aquesta governança, en el marc del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, i del projecte educatiu del centre, és necessària una planificació a curt, mitjà i llarg termini perquè el procés de desplegament de la competència digital es desenvolupi de manera harmònica.

2 El Pla TAC

Els criteris que fan referència a l'organització i als usos de les tecnologies digitals en el

centre s'han de recollir en el seu projecte educatiu i, el desplegament i la concreció, en la resta de documents de gestió del centre (normes d'organització i funcionament, programació general anual, memòria, etc.). És convenient que el projecte de direcció formuli propostes en relació amb l'actualització dels usos de les tecnologies digitals i promogui estratègies orientades a millorar l'assoliment de la competència digital dels alumnes.

El pla TAC de centre és l'instrument que facilita la planificació en els vessants organitzatiu, pedagògic i tecnològic, i amb el qual es comparteixen responsabilitats dins del claustre de professors. Correspon al director o directora del centre impulsar-ne el desenvolupament i vetllar per l'aplicació i avaluació.

2.1 L'aplicació telemàtica Pla TAC

Per facilitar la redacció i el desplegament del Pla TAC, el Departament d'Ensenyament posa a disposició dels centres educatius l'aplicació telemàtica Pla TAC, dins l'entorn Projecte de centre (PDCentre), amb accés des del [Portal de centres del Departament](#) i el [Portal de centres d'altres titularitats](#) (Projectes educatius > Pla TAC). Tots els directors de centres públics hi tenen accés amb l'usuari GICAR (ATRI) i, els dels centres d'altres titularitats, des del sistema GUAC. Els directors poden donar d'alta a l'aplicació els professors del seu centre que estimin convenient.

L'aplicació permet efectuar una diagnosi del centre al voltant dels cinc temes següents, per a cadascun dels quals s'han considerat tres àmbits de referència (aula, centre i entorn):

1. Estratègia, lideratge i gestió
2. Usos curriculars
3. Competència digital docent
4. Seguiment, avaluació i millora
5. Infraestructures i serveis digitals

A partir de la diagnosi, l'aplicació assenyala els punts forts i febles i fa d'assistent en el desenvolupament de la planificació dels objectius, les actuacions i els indicadors d'assoliment dels objectius, tot permetent desar les diferents versions del pla TAC al llarg del temps, amb la generació d'informes en format PDF.

És recomanable revisar anualment el Pla TAC i establir objectius específics amb indicadors d'assoliment i actuacions que siguin realistes per avançar de manera coherent i sostenible en la implementació de les TAC al centre.

Com a element que pot contribuir a la visió compartida del paper de les TAC en el centre i propiciar l'adopció d'usos curriculars consensuats, el Departament fa l'oferta d'un itinerari formatiu guiat a través de la modalitat de formació interna de centre (FIC), que pot ajudar a desenvolupar i consolidar el pla TAC. Aquests materials formatius, per a l'[educació primària](#) i l'[educació secundària](#), són accessibles de forma oberta a l'entorn Ateneu.

La documentació relacionada amb l'elaboració del pla TAC (Recomanacions per a l'elaboració del pla, Manual d'ús de l'aplicació, recursos TAC, plantilles, exemples d'informe, etc.) es pot consultar a l'apartat [Pla TAC](#) del web de la XTEC.

2.1 Objectius

Els objectius del pla TAC de centre són, entre d'altres:

- Planificar el desplegament i la inserció de les TIC en els àmbits educatiu, administratiu i comunicatiu.
- Promoure l'assoliment de la competència digital per part de tots els alumnes.
- Promoure l'assoliment de la competència digital docent per part de tots els professors.
- Impulsar els usos curriculars de les TAC i fer-ne el seguiment i l'avaluació.
- Assignar responsabilitats compartides en la gestió de la tecnologia en el centre.
- Vetllar pel compliment de la normativa en els usos de la tecnologia, especialment en allò que s'estableix a la [Llei orgànica 15/1999](#), de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), i a la [Llei de propietat intel·lectual](#) (LPI).
- Establir criteris per definir les prioritats de dotació dels recursos tecnològics i d'assessorament i de formació dels docents.
- Establir mesures per garantir la inclusió digital de tots els alumnes, evitar-ne així la fractura digital.
- Establir la presència del centre a Internet (Portal del centre, plataforma virtual).
- Establir mesures de protecció dels alumnes de continguts inadequats en l'accés a Internet, tant dels equipaments del centre com dels personals dels alumnes.

3 Aspectes organitzatius de les TAC en el centre

La importància de l'ús de les TAC i dels recursos digitals per afavorir la millora de la qualitat dels processos d'ensenyament i aprenentatge, de la competència digital i dels resultats escolars en general, tenint en compte la inclusió digital de tots el alumnes, requereix l'adaptació de l'estructura i del funcionament del centre.

3.1 Comissió TAC del centre

El centre ha de valorar la conveniència de constituir una comissió TAC, integrada per algun membre de l'equip directiu, pel coordinador o coordinadora TAC del centre i per professors de diferents cursos, cicles, departaments o seminaris, amb els objectius següents:

- Promoure, concretar i desplegar el pla TAC i fer-ne el seguiment en el marc del

projecte educatiu de centre.

- Revisar periòdicament les normes d'organització i funcionament del centre (NOFC) per tal d'adequar-les als usos i a la normativa sobre privacitat i protecció de dades que el centre faci de les tecnologies digitals i dels dispositius personals dels alumnes.
- Coordinar la integració de les TAC en les programacions curriculars.
- Vetllar pel desplegament curricular de la competència digital de l'alumne.
- Promoure l'ús de les TAC en la pràctica educativa a l'aula.
- Vetllar per l'optimització de l'ús dels recursos tecnològics del centre.
- Vetllar perquè es garanteixi la inclusió digital de tots els alumnes en els centres.
- Vetllar perquè els dispositius digitals personals siguin considerats com a material escolar.
- Vetllar per l'aplicació de mesures de protecció de continguts inadequats en l'accés a Internet, tant dels equipaments del centre com dels [personals dels alumnes](#).
- Dinamitzar la presència a Internet del centre (portal, EVA, blog, etc.).
- Establir el sistema de comunicació digital del centre amb les famílies i vetllar perquè es compleixi.
- Vetllar per l'aplicació de les polítiques de privacitat i seguretat de les dades i les infraestructures digitals del centre educatiu.
- Vetllar perquè les famílies rebin la informació sobre les normes del centre pel que fa als dispositius digitals (usos, [control parental](#), etc.).

3.2 La coordinació TAC del centre

Atesa la complexitat que implica la gestió coordinada de les TAC en un centre educatiu, les NOFC poden establir la figura d'un coordinador o coordinadora TAC com a responsable d'aquesta gestió. Les funcions principals del coordinador o coordinadora TAC de centre són:

- Assessorar els professors del centre en l'ús didàctic de les TAC, així com orientar-los sobre la formació en TAC, amb la col·laboració dels serveis educatius de la zona.
- Assessorar el director o directora, els professors i el personal d'administració i serveis del centre en l'ús de les aplicacions de gestió acadèmica i economicoadministrativa del Departament d'Ensenyament.
- Vetllar pel manteniment de les instal·lacions i dels equipaments digitals del centre.
- Vetllar per complir la reglamentació normativa i els estàndards tecnològics següents:
- Utilitzar preferentment programari i recursos digitals en català, d'acord amb el que estableix l'[article 20](#) de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística.
- Tenir cura dels criteris d'accessibilitat per seleccionar els recursos digitals als espais web del centre.

- Incorporar la identificació gràfica adaptada al Programa d'identificació visual de la Generalitat de Catalunya als espais web del centre.
- Fer el seguiment dels serveis TIC, mitjançant les aplicacions disponibles a aquest efecte, en el marc de l'actual model TIC de la Generalitat de Catalunya.
- ¿Vetllar perquè tot el programari instal·lat en cadascun dels ordinadors del centre tingui la llicència legal d'ús corresponent.
- Utilitzar formats basats en estàndards oberts per a l'intercanvi de documents electrònics.
- Tenir cura que els materials digitals difosos pel centre i que siguin accessibles en línia respectin els drets d'autoria i les llicències d'ús dels diferents elements que els integren (imatges, esquemes, textos, àudio, vídeo, etc.). La publicació de continguts que el mateix centre genera i que comparteix i difon a la xarxa s'ha de fer amb l'adopció de llicències Creative Commons.
- Tenir cura de l'aplicació de les [mesures de protecció de continguts inadequats en l'accés a Internet](#), acordades pel centre
- Altres funcions que el director o directora del centre li encomani d'acord amb les directrius del Departament d'Ensenyament.

4 Ús de dispositius mòbils en el centre

La universalització dels dispositius mòbils i el seu alt potencial educatiu fan que els centres puguin incloure l'ús d'aquests dispositius (tauletes gràfiques o telèfons intel·ligents) en processos d'ensenyament i aprenentatge, i com a element de comunicació amb la comunitat escolar.

La utilització de telèfons intel·ligents en activitats acadèmiques requereix un codi de conducta que potencii la convivència en el centre i minimitzi els aspectes disruptius. En aquest sentit, el Consell Escolar de Catalunya va aprovar el document [Les tecnologies mòbils en els centres educatius](#) el març de 2015, en què ofereix un marc de reflexió i elements per regular-ne l'ús en els centres.

Saber utilitzar responsablement aquests dispositius forma part de la competència digital que els alumnes han d'adquirir: han de desenvolupar pautes de comportament responsable, segur i legal i, si escau, donar compte de les seves accions. En aquest sentit, la incorporació dels dispositius mòbils als centres educatius comporta la necessitat de definir orientacions precises sobre el seu bon ús. Aquest ús, per tant, pot ser diferenciat en funció de l'espai i del moment, la qual cosa s'ha de determinar i indicar de forma clara en el recinte escolar.

Les pautes d'ús responsable de dispositius mòbils que s'estableixin al centre han de quedar recollides documentalment i les han de conèixer alumnes i famílies mitjançant la carta de compromís educatiu o qualsevol altre document específic que elabori el centre amb aquesta finalitat.

Les orientacions i criteris per tractar l'ús dels dispositius mòbils en els centres han de

tenir en compte, entre d'altres, els aspectes següents:

1. El potencial d'aquests dispositius per adquirir la competència digital.
2. Incorporar els usos curriculars d'aquests dispositius en el pla TAC.
3. Regular-ne l'ús en funció dels espais i dels moments per a tota la comunitat educativa (alumnes, professors, PAS i família).
4. Comunicar, difondre i coresponsabilitzar alumnes i famílies en l'ús adequat d'aquests dispositius mitjançant la signatura d'un document específic, o incloure aquest aspecte en la carta de compromís.
5. Incloure, a les NOFC, la regulació dels mòbils i també les previsions d'actuacions en cas d'incompliment.

Es poden consultar exemples i experiències d'ús i de regulació de dispositius mòbils en centres educatius al web de la XTEC (Recursos > Tecnologia de la informació > [Ús dels dispositius mòbils](#)).

5 Normativa d'aplicació (tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement)

- [Llei orgànica 15/1999](#), de 13 de desembre, de protecció dades de caràcter personal (BOE núm. 298, de 14.12.1999)
- [Llei 1/1998](#), de 7 de gener, de política lingüística (DOGC núm. 2553, de 09.01.1998)
- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009).
- [Llei 21/2014](#), per la qual es modifiquen el Text refós de la llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 268, de 5 de novembre de 2014)
- [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (DOGC núm.5183, de 29.07.2008)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
- [Decret 119/2015](#), de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 6900, de 26.6.2015; annex 3)
- [Decret 187/2015](#), de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 6945, de 28.8.2015; annex 10)